

Mariki wàrimè tináaṅsààtì Di mpátíri tɔ̀ tìi náaṅtì

Yesu tancóumbè tepíítè nè bedébé kòò mǎù bè tu wè Mariki weè wàri di mpátíri. Ò do tú Sedisadεmmu ὲi kou nwe, kòò yǎ̀ yètìri tu Maari (Yesu Tǎ̀rè 12:12). Bè í nàké o cice yie kpɛti. Mariki kó dipátíri dii tu dipátíri dii kǎ̀nì tináaṅsààtì kó yepáte mieke.

Mariki kó dipátíri ò di wàri Odommu kǎ̀be kpéi nke, ke bè náá nKirisi tumè ti Yiè nKuyie nkóo tǎ̀ntì kù tǎ̀nní wè kòò bo pǐ nKuyie nkó mutǎ̀mmú, de kó dipátíri wàri ke náá nYesu pǐ mmùù tǎ̀mmú mmu, Kuyie mpǎ̀ánáaṅtì náaṅbè nàké mùù kpéi (Esaii 42:1-21, 49:1-7). Mariki né dǎ̀ke ìkú tìi ìnkè ò wǎ̀ dii mǎ̀nnì ò pátíri tìi tu: Tidiὲti Yesu dǎ̀ò tì, tìi benkú ò tumè Kuyie mBire.

Di mpátíri náaṅtì duó ke dǎ̀mmè

1. Isǎ̀-*Batiisi* nàámmè Kuyie nnáaṅtì nè ò ã̀nnémè Yesu bàtém̀m̀ (1:1-13)
2. Yesu otǎ̀ntì pǐ mmùù tǎ̀mmú (1:14-13:37)
3. Yesu otǎ̀ntì yiem̀m̀ Kuyie nkɛti ke yàa kúnè (14-15)
4. Yesu otǎ̀ntì yǎ̀ntém̀m̀ ke na mukũ (16)

*Isǎ̀-*Batiisi* nàámmè Kuyie nnáaṅtì*

(*Wénte Matie 3:1-12 nè Duku 3:1-18 nè Isǎ̀ 1:19-28*)

¹ Kuyie mBire Yesu Kirisi kó Tináaṅsààtì keténè,

² Kuyie ndo nàké tìnti ku pããnáàntì náàntò Esaii ke dò:

N yóó duónkomu n kóo tǎntì

wèè yóó niité kètũntɛ a ce.

³ Weè pĩèkù dikpáà mièke ke tú:

Tũntɛnè ti Yiè nkó kuce,

séinnè o ce.

⁴ Tiì dǎò Isãã-Batiisi bo diì mǎnni dikpáà mièke ke náá nke tú: Duónnè kè bè di dǎò bàtémmù dèè bɛnkú ke tú di dèmmu di yei, nkéceete, kè Kuyie nhũté di yei ndi dǎò mè.

⁵ Kè Sudee kó kutempɛ nkɔbe bɛmɔu nè Sedisadɛmmu kɔbe bɛmɔu kè bè nkɔròo o borè ke dáanko be yei nkè Isãã bè ãã bàtémmù kukó Suditɛɛ mmièke.

⁶ Kè weè Isãã ndáátí diyaaǎbòrì diì dùǎkénè yòyó kó ticiṭi ke bóú fɛnaǎkǎnfè o ka, kòo kó mudii ntú ico nè ticièti.

⁷ Kòo nnáá nke tú: Weè n tũnní ò dɛumu ke m pɛɛtè n yí tuǎke m bo sǐnnémè kéũté o neùti.

⁸ Mí n di ãã bàtémmù nè menie mme, kè wenwe bo ndi ãã bàtémmù nè Muyaánsààmù.

*Bè ãnnémè Yesu bàtémmù nè dibòò ò bennémè
(Wénté Matie 3:13-4:11, nè Duku 3:21-22, 4:1-13
nè Isãã 1:31-34)*

⁹ Dɛ kó dimǎnni kè Yesu yènní Nansarɛti, Kadidee kó kutempɛ, nke Isãã-Batiisii ò ãnné bàtémmù kukó Suditɛɛ mièke.

¹⁰ Ò yètini diì mǎnni menie mmieke kè tiwetii kpeté kè Muyaánsààmùu cùténí o ïnkè ke dǎnnè dikpɛtínónkperi.

¹¹ Kè bèe keè metammè mamè yènnímè keïnkè ke tú: A tú m birɛ nde kè n da dó mɛsàà, ke da tá mediè.

12 Dende bàmbà nkè Muyaánsààmùu tanné Yesu dikpàá miéke.

13 Kòo kè dǎ yewe sipísìnàà kè dibòò ò beú, kòo bo tikpasĩntì miéke kè Kuyie ntǎrè pĩ nho tǎmmú.

Yesu yumè o tancóumbè kètibè

(Wénté Matie 4:12-22 nè Duku 4:14-15, 5:1-11)

14 Bè kpetínné dìì mǎnnì Isāã kè Yesu kǎte Kadidee kénnaá Tináaànsààtì Kuyie nkpeti ke tú:

15 Kuyie ndo nàké dìì mǎnnì kpéí, dìì tǔòke, kè kù tǔóté ke bo kanne ku kpààtiyuu, ceetenè di borime kényie nTináaànsààtì.

16 Diyiè mari kè Yesu mpeké Kadidee kó menie nnùù kényà Simǎo nè o nantè Āntidee kè bè buò mmuyĩnditìmmù menie, ke yé bè do tǔmè beyĩnwambè mbè.

17 Kè Yesu bè nàké ke dǎ: N tǔnnenè kè n di dǎò benitiwambè.

18 Kè bè pǎnkèe yóu be yĩnditirè kóò tǔnne.

19 Kè Yesu yíe dètóo kényà Sebedee kó ibí Isaku nè o nantè Isāã kè bè múnke bo be dabekù miéke ke dǎori be yĩnditirè.

20 Kè Yesu bè yu kè bè pǎnkèe yóu be cice Sebedee nè betǎmbè kudabekù miéke kóò tǔnne.

Yesu bètimè dibòò onitì miéke

(Wénté Duku 4:31-37)

21 Teomputè yiè Yesu nè o tancóumbè kè bèe kǎte Kapennaummu, kè Yesu ta kutíintouku kénnaá mbenitibè Kuyie nnáàntì.

22 Kè dèe bè di mediè nnè ò bè nàá mmèè botí, ke yé ò do í bè nàámmè ikuó wǎàbè kǎme, ò do bè nàánnè muwērímmú mmu.

23 Kε s̄s̄ n̄honit̄i m̄ou bo de miεke k̄e dib̄od̄ mar̄i ò ta, k̄o kuónko ke d̄ò:

24 Ti k̄peti d̄omme Yesu Nansareti kou, a k̄atení ke bo ti kuòmaà? Ti ȳemu ke dò nha tú Kuyie nt̄onni w̄e, w̄e k̄ra meyi.

25 K̄e Yesu di p̄ei nke d̄ò: C̄íéké k̄éyè onit̄i ȳiè mmieke!

26 K̄e dib̄od̄ k̄pekii de k̄oo n̄it̄i k̄ekuónko mediè nk̄éyè.

27 K̄e d̄e di ben̄itibè bem̄ou, k̄e bè mbékú bet̄obè ke tú: Ba nni mmu die? Tináam̄p̄ant̄i mat̄i ben̄è! Ò m̄ake muw̄erímú ke péinko yeb̄ok̄e k̄e yè d̄od̄ri ò ȳe mm̄u.

28 Men̄me k̄oo ȳet̄ir̄i p̄ank̄ee feit̄e Kadidee k̄o ketenk̄e miεke.

Yesu do miék̄un̄nem̄e bem̄uambe péu

(W̄ent̄e Mat̄ie 8:14-17 nè Duku 4:38-41)

29 Bè ȳenn̄i d̄ii m̄onni kut̄íintouku k̄e Yesu r̄ik̄ori Sim̄o nè Āntidee be c̄íèt̄e k̄e Isaku nè Isã k̄e bèe ò nein̄e,

30 k̄ens̄s̄ Sim̄o pok̄u ȳō m̄o nk̄o k̄ont̄i t̄onni mediè k̄ò duó k̄e Yesu tuòkoo k̄e bè p̄ank̄ee ò n̄ak̄e o k̄p̄éi.

31 K̄e Yesu k̄atoo ò duó d̄e, ke p̄i n̄ho n̄òut̄e, k̄ò ò òinn̄i, k̄o miēt̄e k̄o k̄ont̄i bonke, k̄o waá mmud̄ii k̄e bè duó k̄e bèe di.

32 Diyiè ta d̄ii m̄onni k̄e bè r̄it̄ouo bem̄uambe bem̄ou nè yeb̄ok̄e ta bè.

33 Dih̄ei k̄obe bem̄ou k̄e bè nt̄ikoo ò bo t̄è c̄íèt̄e miεke dib̄or̄i n̄u.

34 K̄e Yesu miék̄un̄ne bem̄uambe péu bèe do m̄o mmum̄amm̄ú mubot̄i mubot̄i k̄ebet̄i yeb̄ok̄e péu ȳè

do ta benitibè, ò í nyie nkè yè bo nnáá ke yé yè ò yémèmu.

Yesu do náantemè Kuyie náantì Kadidee kó mu-tentáá

³⁵ Kukūnwentóo kè dè kpaá bi mediè, kè Yesu íté kékenténè sicéí kémháá nKuyie.

³⁶ Simoo nè o népobè kè bèe kote o wammù.

³⁷ Bè ò yà diì mōnni kóò nàké ke dò: Benitibè bemou da waammù.

³⁸ Kè Yesu bè nàké ke dò: Ti kōtenè tipūti teti sihekesí miēke kè m bè nàké Kuyie nnáantì, ke yé dèè kprí ntemè kè n kōtení.

³⁹ Mēmme kòo ícentì Kadidee kó ketenkè kemou ke náante Kuyie nnáantì titíintouti miēke, ke beti yebokè yèè ta benitibè.

*Yesu miēkūnnemè dikōnni
(Wénté Matie 8:1-4 nè Duku 5:12-16)*

⁴⁰ Diyiè mari kè dikōnni mari kōtení Yesu borè kénínkóo o ùikè kóò bántè ke dò: Kàa dó a bo na ké m miēkūnne kè n wenke.

⁴¹ Kè mesémmeè pī nYesu kòo youte o nàutè kóò kàáké ke dò: N dōmu, miēté kéwenke.

⁴² Dende bām̀bà kè tikōntii deè kòo wenke.

⁴³ Kè Yesu pānkee ò cau nweti weti ke dò:

⁴⁴ A báá yiē nkénáké òmòu dèè dòò, kote kébenke a máà ikuó niūtì, kédòò Mōyiisi dōu nyìi kuó, kè dèe benke benitibè bemou a miētémè.

⁴⁵ De kóo nìtì ìtòo diì mōnni kénnáantoo de kó tináantì ké tì pité tipūti timou, nè de kprí mbá Yesu ténke í nna ke ta dihei mari, kēmbō mēkentímè kè tipūti timou kabe kōròo o borè.

2

Yesu miékùnnemè kuhòùkù
(*Wénté Matie 9:1-8 nè Duku 5:17-26*)

¹ Kè dè dò yewe mayè kè Yesu wēte Kapennaummu, kè bèe keè ò bomè tecīētè matè.

² Kè benitibèe tíinko péu bá mēfiè nténke í nkpaá nè ditowaào, kè Yesu mbè nàá nKuyie nnáahtì.

³ Kè benitibè mabèe tuakení bènàà ke to kuhòùkù.

⁴ Ditīnnì deu mēè kpéí bè í nna ké kù tūakenè Yesu borè, ke yóu kédeke kéduute timùmmuntì Yesu berínè dè, ke cūũnko be òùkù nè ku dóù.

⁵ Kè Yesu nwúó mbè támè ke dò nhò bo kù miékùnnè, kénáké kuhòùkù ke dò: M bire n da cīēmmu a yei.

⁶ Ke s̄ nyikuó wāãbè mabè dè kàri, kéntoti be yēmmè ke tú:

⁷ Dè dòmmè kòo nìtì yie ndàátí ke náá mmie mbotí? Ò càari Kuyie nyètìrì ndi, kè dè í tú Kuyie mmáà we mbo na kécīē mmeyei?

⁸ Kè Yesu pánkèe banté bè toti tì be yēmmè, ké bè beke ke dò: Dè dòmmè ke di toti meyēmmè memme kó kubotí?

⁹ Ɔnde í yóu nè detèrè? M bo yīmè bè da cīē nha yeinaa, kè m bo yīmè ité kétúóté a dóù kékété?

¹⁰ N né dó kè di bantému ke dò nhOnitibire màke muwērimú ketenkè ìnkè ke bo na kécīē mmeyei.

¹¹ Ò me nyī kénáké kuhòùkù ke dò: Íté kétúóté a dóù kékò, kè mī me nyē.

¹² Ò béi memme kè kù pánkèe ité kétúóté ku dóù kè benitibè bemou nkù wúó nkè kùu yè, kè dèe bè di

βεμου, κὲ βὲ ndéúkùnkò Kuyie nyètìrì κε tú: Ti mu nyí yà diε mbotí nὲ ti bomè.

*Yesu yumè odàmpòd̄c̄autíwè maù bὲ tu wè Defii
(Wénté Matie 9:9-13 nὲ Duku 5:27-32)*

13 Kὲ Yesu w̄ετε keyè kémpéké Kadidee kóo dàmbèrì nùù κε kunitisũkù nk̄aròo o borè kòò bὲ tiè.

14 Ò p̄enké diì m̀nnì keyà Adifee kó debire Defii kòo kàri bèè c̄où dàmpòò be kóo bìròò, κὲ Yesu ò yu κε d̄ò: N tũnne!

Kὲ Defii íté kóò tũnne.

15 Yesu nὲ o tancòumbè κὲ βὲ nk̄ari Defii c̄f̄ètè κε yo, κε w̄énnè bèè c̄où dàmpòò nὲ benitibè t̄òbè bὲ do tú bὲ mufòmmu yeimu yembè, κε ȳé benitibè do bὲ tũmmè péu.

16 Ikuó w̄ããbè Fadisĩẽbe kó fenafe k̄obe yà diì m̀nnì κὲ Yesu w̄énnè bèè c̄où dàmpòò nὲ benitibè t̄òbè bὲ do tú bὲ mufòmmu yeimu yembè κε yo, kébeke o tancòumbè κε d̄ò: Dè d̄omme kòo w̄énnè bèè c̄où dàmpòò nὲ mufòmmu yeimu yembè κε yo?

17 Kὲ Yesu keè ké bὲ nàké κε d̄ò: Dè í tú bèè k̄ònti naati beè wanti otànti, bemuambe beè wanti otànti. N yí k̄òtení κε wanti bèè yèmmè d̄ò mbè wenni, n wanti bèè banté bὲ mbe κε d̄ò mbè tu benitiyeibe.

*M̄enubóummè
(Wénté Matie 9:14-17 nὲ Duku 5:33-39)*

18 Diyiè marì κὲ Isãã-Batiisi kó betancòumbè nὲ Fadisĩẽbe k̄obe κὲ bὲ mboú dinùù, κὲ benitibè mabèe k̄ote kébeke Yesu κε d̄ò: Dè d̄omme κὲ Isãã-Batiisi tancòumbè nὲ Fadisĩẽbe k̄obe κὲ bὲ bou dinùù bá f̄õ nk̄obe í bou.

19 Kὲ Yesu bὲ t̄énné κε d̄ò: Di yèmmè d̄ò nhoniti tòù diì m̀nnì o pokù o népobè bo na kéboú dinùù

kòo kpaá bè bonàà? Bìtì! Bè báá na kέyóu mudìì ò bè bonè dìì m̀nnnì.

²⁰ Δε κό γεwe kpaanίmu kè bè bo δεite wèè tòú o pokù, kè δε yiè tùðke bè bo boú dinùù.

Depànnè nè δεκότίρè κό tináànì

²¹ Bè ãõ í nyá nkuyaàpànkù kukótíkù ìnkè, kàa mè d̀d̀ kupànkù bo yṹ nkukótíkù kè dikētìrì ðake δεuke.

²² Bè ãõ í ncṹ ð menàà mpàmmè tidəutì kóti kàa mè d̀d̀ tidəutì bo pote, kè menàà ncake nè tidəutì ðeməu. Menàà mpàmmè dò nkéncṹ tidəutì pàntì nti.

Yesu weè baké teom̀p̀tè

(Wénté Matie 12:1-8 nè Duku 6:1-5)

²³ Teom̀p̀tè matè yiè kè Yesu mpēnké ðepaa mmarè mieke, kòo tancóumbè nkááate tidiiti.

²⁴ Kè Fadisiḗβεε ò nàké ke ðò: Wénté a tancóumbè d̀d̀ri ðè, ba nkpeí nte kè bè d̀d̀ri ikuó yete ðè teom̀p̀tè yiè?

²⁵ Kè Yesu bè tḗné ke ðò: Di í kàa ndikònnì do pĩ nDafiti kòo d̀d̀mè wenwe nè o kəbaa?

²⁶ Ò do tamè Kuyie ncī̀tè, ikuó niùtì ðiewè Abiataa kó ðim̀nnì, kétúóté pḕbè bè pā bè Kuyie, kè bèe cááké wenwe nè o kəbe, ðməù do í ðò nkécááké bè kè ðè í tú Kuyie nkuó niùbè máàà?

²⁷ Kè Yesu bè nàké ke ðò: Kuyie nd̀d̀ teom̀p̀tè onìtì kpéi nke, kù í d̀d̀ onìtì teom̀p̀tè kpéi.

²⁸ Onìtìbire bakénèmu teom̀p̀tè.

3

Yesu miékùnnemè wèè bakù fãũ teom̀pùtè yìe
(*Wénté Matie 12:9-14 nè Duku 6:6-11*)

¹ Diyiè mari kè Yesu wēte kéta kutííntouku kòo nìti m̀ou dè bo kòo bakù fãũ.

² Bèè d́ ḱwátí Yesu, kè bè nhò wùò nke bo yà kè nsà ò bo miékùnne de kóo nìti teom̀pùtè yìe.

³ Kè Yesu náké de kóo nìti wèè bakù fãũ nke dà: Íté, kécómmú die mbenìtibè cuokè! Kòo íté kécómmú.

⁴ Kè Yesu bè beke ke dà: Ikuó yē nti d̀ò mè sà̀nà̀nà kè meyi nteom̀pùtè yìe? Í yē nti deetè onìt̀a kè tí ò k̀ù?

Kè bè ndò nyúóó.

⁵ Kè Yesu bè wèh́té wénté nè kemieke, kòo yèmmèe caàrè be to kpeh́nimè, kòo náké de kóo nìti ke dà: Youte a bakù!

Kòo youte kè k̀ù p̀anke mieté.

⁶ Kè Fadisiẽbe yènní kè p̀ankee tínnè Edoti kó fenafe k̀be ke bo yà bè yóó ỳmè ḱeku Yesu.

Yesu miékùnnemè bemuambè péu
(*Wénté Matie 4:25, 12:15-16 nè Duku 6:17-19*)

⁷ Yesu nè o tanc̀ùmbè kè bèe íté ḱk̀ote Kadidee kóo dàméèrì bíékè kè kunitis̀k̀ù nhò tũ, bè do bonní Kadidee, nè Sudee

⁸ nè Sedisadèmmu nè Idumbee, nè yehèkè yèè bo Suditè kó kukó nyàà ndi nè yehèkè yèè t̀k̀énè Tiiri nè Sitõ yè k̀be. Kè bè nk̀r̀i Yesu borè ke yé bè do yomè ò d̀òr̀i dè.

⁹ Kè Yesu náké o tanc̀ùmbè ke dà bèe ò waanní kudabek̀ù kè k̀ù nhò t̀k̀énè, benìtibè yà̀ bo ò èũtè mèè kpéí.

10 Kε yé ò do miεkùnkòmè benitìbè kè deè nte kè bεmuεmbε ndeití kε bo ò kàáké.

11 Kè yεbøkè ta bè níí ò yà, kényínkóo o ìikè kékúónko kε dò: A tú Kuyie mBire nde.

12 Kè Yesu bè cau weti weti kε dò yè báá náké ò tú wè.

*Yesu tããtémè o tancòumbè tεpítè nè bèdébè
(Wénté Matie 10:1-4 nè Duku 6:12-16)*

13 Kè Yesu deke ditāri ìnkè kényu ò dó kényú bè, kè bè nkòròo o borè.

14 Kòo tããtè benitìbè tεpítè nè bèdébè, kè bè bo nhò bonè,

15 kòò bè tũð nkè bè náante Kuyie nnáantì, kòò bè duó mmuwērímú be yó mbetinèmu yεbøkè.

16 Nte benitìbè tεpítè nè bèdébè ò tããtè bè kó yeyètè: Simə kòo o yu kε dò Pieri,

17 nè Sebedee kó ibí, Isaku nè o nantè Isãã kè Yesu be yu kε dò: Boannεrikeesi (dèè tu fetapifèfè),

18 Āntidee nè Fidipu nè Batidemii nè Matie nè Tomaa nè Adifee kó debire Isaku, Tadee Simə Sedəti kó fεnafε kou,

19 nè Sudaasi Isikadiyoti wèè fité Yesu.

Yesu cĕtè kəbe do dómè kóò dèite

20 Kè bèε konní tεcĕtè kè ditĕnni wεte kétéinní bá Yesu nè o tancòumbè í mpété mεfiè nke bo di.

21 O cĕtè kəbe ti kèè diì mǎnni kékətení kε bo ò dèite kε yé bè do náammè kε tú o yèmmè í naati.

*Tεcĕtè tēmàà kó mutotímù
(Wénté Matie 12:22-32 nè Duku 11:14-23, 12:10)*

22 Kè ikuó wǎǎbè bèè do yènni Sedisadεmmu kè bè ntú: Obəkpààti wèè bo o miεke, nè wèè kó muwērímú mmu ò bètìmè yεbøkè.

23 Kè Yesu bè yu ké bè ãnté ke dò obòakpààti bo yĩme kèwẽte kèbeti obòakpààti?

24 Kè dikpààtiyuu dimáà kòbe toté ke kpa mbemáà de kó dikpààtiyuu bá nhã ke bo.

25 Kè teciẽtè temáà me ntoté ke kpa ntemáà de kó teciẽtè bá nhã ke bo.

26 Kè nsà kè obòakpààti toté ke kpa nhomáà, kè meyatimè bo o cuokè o kpàti bá nhã ke bo, ti bo deè.

27 Òmòu báá na kéta onitikperi cĩtè kèheí o kperè, kè í keté koò bou, kòò me nhò bou ke deè de m̀nni ò bo na kèheí o kperè demòu o cĩtè mieke.

28 Timóm̃m̃nti nti n di náám̃m̃ Kuyie mbo cĩé mbenitibè be yei mm̃m̃m̃ ñ yesáám̃bè bè kù sãã nyè.

29 Wèè me mbo sãã Muyaánsààm̃ Kuyie mbáá ò cĩé, o yei bo mbo o ñnkè sãã.

30 Yesu do béi mm̃m̃m̃ ke yé bè do túmè dibòò marì diì bo o mieke.

Yesu yõ nè o neí bè do ò waám̃m̃

(Wénté Matie 12:46-50 nè Duku 8:19-21)

31 Yesu yõ nè o neí kè bèè tuòkení kèmbò ditowaà kètõ nkè bè bo ò yùní.

32 Kòò nsó ditinnì kàri koò cèète, kè bèè ò nàké ke dò: A yõ nè a neí bè bo ditowaà ke da yu.

33 Kè Yesu bè tẽnné ke dò: We ntú n yõ ke òmbè tú n neí?

34 Kòò deè kèwénté wénté bèè kàri koò cèète ke dò: Ntenè n yõ nè n neí.

35 Wèè dòòri Kuyie ndó dè weè tú n nantè nè n tãũ nè n yõ.

4

Wèè yaù o diiti kó dináànhāntírí

(Wénté Matie 13:1-9 nè Duku 8:4-8)

¹ Kè Yesu wēte kénnaá nKuyie nnáànti Kadidee kóo dàméèrì nùù, kè benitìbèe tíínko o borè kénsũ, kòo ta kénkari kudabekù dàméèrì miεke, kè ditĩnni kàri dàméèrì nùù.

² Kè Yesu mbè tiè nyitié mpéu nè yenáànhāntíyè miεke, ké mbè náá nke tú:

³ Onitì mǝù weè do yè ke bo yaá o diiti.

⁴ Ò yaù dii mǝnni kè medibii mmamèe do kuce nùù kè sinǝ kǝtení ké mè di.

⁵ Kè metēmèe do fekũũfe ĩnkè mutáá nyí sũ dè kécārike káyènní, ke yé mutáá nyí sũmè deborè.

⁶ Kè diyìè tǝnkè ké mè tǝù nkè mèe kpeí ke yé icĩē nyí namè ke bo fííkú.

⁷ Kè medibii ntēmèe do tipotì miεke kè tì iténí ké mè èũté bá mè í nna kèpeité.

⁸ Kè medibii ntēmèe do ketenkè wenni dè káyènní kénkótírí ke kpeñni, kè miε mpeité mebii nsipísitāāti kè metēmèe peité medibii sipísikuò, kè metēmèe peité medibii ntekǝtè (100).

⁹ Koò dèè ke dǝ: Wèè mǝke yeto ke bo keè, wèè keè!

Mùù te kè Yesu do náánnè yenáànhāntíyè

(Wénté Matie 13:10-17 Duku 8:9-10)

¹⁰ Yesu ité dii mǝnni ditĩnni borè, o tancǝumbè nè betǝbè bèè ò bonè kè bèe o beke de kó yenáànhāntíyè tú mù.

¹¹ Kè Yesu bè tēñné ke dǝ: Kuyie ndi benkemu ku kpààtìyuu kó timǝmmǝnti tìi sǝri, betǝbè bie m bè náánnè yenáànhāntíyè nye,

12 kè bè bo nwúó nke báá yà, kényo ke báá banté, bè yàà bo ceete kè Kuyie mbè cǐé mbe yei.

Yesu wènkùnnemè wèè yaù o diiti kó tináànti o tancòumbè

(Wénté Matie 13:18-23 nè Duku 8:11-15)

13 Kè Yesu yíé ké bè nàké ke dò: Kè di í banté de kó dináànhāntírì di né bo yǐme kébanté yenáànhāntiyè teyè yeməu.

14 Nte de kó dináànhāntírì tu mù: Wèè yaù medibii nweè tu wèè nàá Kuyie nnáànti.

15 Medibii mmèè do kuce nùù kè mè tu benitibè bè nàké bè Kuyie nnáànti, kè bè tì kèè, dende bàmbà nkè dibòò kòtení ke tì dèite.

16 Medibii mmèè do fekũũfe ìnkè, mè tu benitibè mbe bèè ãã keè Kuyie nnáànti ke pánkèe tì coute nè kuyènaati.

17 Bè me nyí nyóu kè tì bo fííkú be mièke, bè í nwéèrì kè meyencaàrimè tùokení diì mōnni yoo bè bè fěũ bè nàá mmèè kpéí Kuyie nnáànti bè pánkèe búttinné Kuyie.

18 Medibii mmèè do tipotì mièke mè tu bèè kèè bèmbè Kuyie nnáànti.

19 Kè kutenkù kó iyeñtotí nè tikpàti kó muwammù kè dèe bè soute nè deterè deterè kó medókùmè kè dèe ta be yèmmè mièke kèhéüté Kuyie nnáànti bá tì í nna képeité.

20 Medibii mmèè do ketenkè wenni dè, mè tu benitibè bèè ãã keè bèmbè Kuyie nnáànti ké tì coute kékote kéwaá mbetòbè, yie sipísitàāti, otòu sipísikuà, otòu tekòutè (100).

Fitírè nè tebiètè de kó tináànti

(Wénté Matie 5:15, 10:26 nè Duku 8:16-18)

21 Kè Yesu yíé kébéi nke dò: Bè ɔ̃ í ncóu nfitírè ké dè tàa nteçètè miεke yoo bèe dè Ínné mutɛĩ fũ̀, bè ɔ̃ dè cōnné fεcùùfè nfε.

22 Kε yé dèmarè í bomè dèè sòri ke í yóó feité. Dèè sòri dè yóó yènnímu kuwenniku.

23 Wèè màke yeto ke bo keè wèe keè!

24 Kè Yesu yíé kébéi nke dò: Daatenè mesàà ndi yo tii náaànti kpéi, bè bo di benné nè tɛbietè di beú nè tɛ betabè, kédeè ke yíé de Ìnkè.

25 Wèè màke bè yóó ò yìému, kè wèè kpa bèe dεitoo desám̃pórè ò màke dè.

Tidiboti kó tináaànti

26 Kè Yesu yíé kébéi nke dò: Kuyie nkpààtiyuu dōnnè onitì wèè buatí wènwε mεdibii nho paku miεke.

27 Kòo yè nke duó yoo ò wùó, tidiiti nkótírí nè timáà keyènkè nè kuyie mbá ò í yé ti kótírí mèè botí.

28 Ketenkè keè ɔ̃ mp̃i mmutōmmú nè kemáà kè tidiiti kótírí kékété kéãnné difènni kédeè kè mεbii nné ãnné kápíε.

29 Tì bi dìi mànni kòo tì dèite ke yé mudidèi tùòkεmè.

Feyonfè kó dináaànhāntírì

(Wénté Matie 13:31-32, 34 nè Duku 13:18-19)

30 Kè Yesu yíé kébéi nke dò: Tì bo donnènè ba Kuyie nkpààtiyuu? Tì bo yí dì dōnnè ba?

31 Tì bo yí dì dōnnè feyonfè dōmmè mme ke kēñni.

32 Kè bè fε buatí fεε yènni kékóté kénáá mmutie diemù nè ibake, kè sinɔɔ yíε nyi Ìnkè.

33 Nè yenáaànhāntíyè miεke nke péu ò do bè náánnè mē Kuyie nnáaànti, ke bè náánnè bè bo na kékeè mèè botí.

34 Yesu do ã náánnè yenáaḥāntíyè nyε sáá, kè bè né bo diì m̀nni bεmáá borè nè o tancóumbè wèè tì mbè wénk̀nnε timəu páíí.

Yesu cònnémè kuyaakù nè menie

(Wénté Matie 8:18, 23-27 nè Duku 8:22-25)

35 Dε kó diyie dimáa kuyuoku m̀nni, kè Yesu náké o tancóumbè ke d̀: Tí sénté menie nyáa teri.

36 Bè cíε ndiì m̀nni benitibè kédeè, ke ítenè kudabekù Yesu do bo kùu miεke, kè tidabεeti teti ò neinè.

37 Kè kuyaakù kperíkù makùu íténi kénfuuti, kè menie ntaà kudabekù miεke ke mmó nke pieku.

38 Kè Yesu yie yè nke duó kudabekù miεke ke ceké diyuceénni o yuu. Kòo tancóumbèε ò ènte ke d̀: Okóti kè ti ku a kpeti í boá?

39 Kè Yesu íté képei nkuyaakù ke d̀: Cómú! Kébéinnè menie nke d̀: Yí só!

Dende bàm̀bà nkè kuyaakùu cómmú kè menie ndò béu.

40 Kòo bè beke ke d̀: Dè d̀mmε kè kufōwáá ndi auté mεmmε? Dè d̀mmε kè di í n tá?

41 Kè kufōwáá mbè auté kè bè mbékú betóbè ke tú: Wenninwe yie, kuyaakù nè menie nkè dè yíé nhò yè mmù?

5

Yesu miεk̀nnεmè oniti dibòò ta wè

(Wénté Matie 8:28-34 nè Duku 8:26-39)

1 Yesu nè o tancóumbè kè bèε sénté kétuεke Sedasaa kó ketenkè,

2 kè Yesu ncutiní kudabekù, kòo niti m̀u, dibòò mari ta wèε yènni ifōti kékéténi o bíékè.

3 Dε kóo niti do ã ifōti miεke nke, bá bè ténke í nnò nkoò bou bá nè mεfimme.

4 Ke yé bè do ò boúmè kuce mèpéu mēfimme, ke táú nho naàcèi timátì, kòo tōũ mēfimme kébóké timátì. Òmòu ténke í nna ke bo ò yòkùnnè.

5 Yemòrè yemou keyènkè nè kuyie kòò nharì ifōti mièke nè yetārè ìnkè ke wúótí ke bokù omáà yepèrè.

6 Ò yàní dìi m̀nni Yesu kécokóo kénínkú o ìkè,

7 kékúónko mediè ke d̀: Ti kpeti d̀omme mí nnè f́, oĩnk̀nk̀rààtì kó debire? N da báámmu nè Kuyie nyètìrì a bá nf̀ũ.

8 Ke yé Yesu do dì péimmè ke d̀: Yè onìti yie mmièke f́ ndibòò.

9 Kè Yesu beke dibòò ke d̀: A yètìrì tú ba? Kè di d̀: N yètìrì tu kusũkù, ke yé ti sũmè.

10 Kè yè mbáá nYesu ke tú: A báá ti denne diheì.

11 Ke ś kufònk̀c̀c̀nku makù bo ditàrì ìnkè ke diiti.

12 Kè yèè b̀kèè bántè Yesu ke d̀: Yóu kè tí k̀te k̀ta yefònk̀è yie.

13 Kè Yesu d̀: Yènnè, kè yèè yè de kóo nìti mièke k̀ta kufònk̀c̀c̀nku, kè k̀u coké kécúténí ditàrì ìnkè kédìu meniè mmièke, yè do bo mbo sik̀up̀sìdè (2000).

14 Bèè do c̀emm̀ de kó yefònk̀è kè bèè coké k̀yèè de kó tináànì diheì mièke nè depaanko, kè benìtìbèè íté ke bo k̀te k̀yà dèè d̀ò,

15 k̀tuòkoo Yesu borè k̀yà onìti yeb̀kè kusũkù do ta wè kòò k̀rì ke ã tiyaàsàtì, kòo yèmmè wenke, kè kufòwáá mbè p̃.

16 Bèè do dè bo ke yà dèè d̀ò, kè bèè bè nàké dè d̀òmè onìti yeb̀kè ta wè, nè dèè d̀ò yefònk̀è.

17 De m̀nni kè bèè bántè Yesu ke d̀ wèè yè be tenkè.

18 Yesu tati dìi m̀nnni kudabek̀u onit̀i yeb̀ak̀e do ta wè k̀oò ò b̀ant̀e ke d̀ò ò bo nh̀ò neiǹe.

19 K̀e Yesu yete k̀oò ǹak̀e ke d̀ò: K̀ò nha c̀f̀et̀e k̀eǹak̀e a k̀obe ti Yiè nda d̀òò d̀èè k̀ó dim̀àà, nè ò da kuó mm̀èè bot̀i mesémm̀e.

20 K̀e weè nit̀i k̀ote k̀enǹáantoo kutemp̀e yeh̀ek̀e tepít̀e k̀oku kum̀ou mièke Yesu d̀òò d̀èè k̀ó dim̀àà, k̀e d̀èè bè di bem̀ou.

Yesu c̀ònǹém̀e onitip̀òk̀u ỳónt̀i ke f̀òuk̀unne Saiduusi sap̀umbire

(Wénté Matie 9:18-26 nè Duku 8:40-56)

21 K̀e Yesu sénté menie nyáà nè kudabek̀u k̀e kuni-tisũk̀u tíinko o borè menie nǹù.

22 K̀e kutíintouku k̀oo k̀ot̀i m̀òù bè tu wè Saiduusi k̀òo tuak̀eǹi k̀éyà Yesu k̀eǹínk̀oo o ìik̀e,

23 k̀oò b̀ant̀e nè o yèmm̀e mem̀ou ke d̀ò: N sap̀umbire deè màùnè mukũũ, n da báámmu k̀ateǹi k̀énóó nha òu de ìnk̀e k̀e d̀èè mieté, k̀énf̀òù.

24 K̀e Yesu ò neiǹe k̀e dit̀inǹi nh̀ò urínè koò èũ tip̀it̀i tim̀ou.

25 K̀oo nitip̀òk̀u m̀òù d̀e bo ke m̀o ntiỳónt̀i yebie ntepit̀e nè yèd̀éè bá t̀i í commu.

26 K̀òò k̀ar̀i bed̀òòtòrib̀e péu borè ke f̀èũté mediè, ke càke o díít̀i im̀ou bá d̀e í t̀õk̀ú, k̀e d̀e pèt̀inke né yetíróo mediè.

27 K̀òò keè k̀e bè ǹàà nYesu k̀p̀éi k̀òo k̀atoo dit̀inǹi mièke, ke k̀étóo Yesu f̀ànk̀úò bíek̀e k̀ék̀áák̀e o yaàb̀òr̀i.

28 Nè o yèmm̀e mièke ke ỳé ke d̀ò mbá k̀òo na ke k̀áák̀e o yaàb̀òr̀i ò bo mieté.

29 Ò k̀áák̀e mem̀me Yesu yaàb̀òr̀i, k̀òo ỳónt̀i p̀ànk̀ee cómmú, k̀òo bant̀e o k̀ànt̀i mièke o m̀ommú d̀èèè.

30 Kè Yesu banté muwērímú mamù yèmè o miεke kέwεετε kέbeke ditĩnni ke dò: We nkàáké n yààti?

31 Kòo tancóumbèe ò tēñné ke dò: A wúó nkè ditĩnni da éũ miè mbotí kàa bèkú wèè da kàákàà?

32 Kè Yesu nwéi tipĩti timou ke bo yà wèè ò kàáké.

33 De m̀nni kòo nitipòkù k̀nti au nè kufōwaá nke yé ò yémè dèè d̀ò o k̀nti miεke, kòo tóónko Yesu borè ke nínkóo o ìkè kòd̀ nàké timómm̀nti.

34 Kè Yesu né ò nàké ke dò: N kóo sapàà a tákùmè da miεk̀nnemu, k̀te kè dè nnaati, kàa m̀mmúu deè.

35 Ò kraá ke me nnáá nkè kutíintouku kóo kóti k̀beε tùkení kòd̀ nàké ke dò: A sap̀mbire kumu a báá benné kénk̀ónnè okóti.

36 Kè Yesu mbúútí bè nàá ntì, kénáké Saiduusi ke dò: N tá máà, ke bá nyĩ̀kù.

37 Yesu í nyie koò m̀u bo ò neinè kè dè í tú Pieri nè Isaku nè o nantè Isã.

38 Bè t̀̀koo dii m̀nni kutíintouku kóo kóti cĩ̀tè kè Yesu yà kunitisũkù kè kutoweku dáátí kè bè kuò nyekúdab̀ò.

39 Kòo taroo kè bè beke ke dò: Ba nte kutoweku kuu? Di kuònnè ba? Debire í ku dè yè ke duómu.

40 Kè bè nhò daú kòo bè d̀enne ḱyú debire cice nè de yò nè o tancóumbè bèè ò neínè kétannè debire duó dè,

41 ḱpĩ ndesap̀mbire nd̀tè ke dò: Taritakumi! (Dèè tu: Desap̀mbire, íté kè m̀i me nyé!).

42 Dende bàmbà nkè desap̀mbireε íté ḱcentε. Dè do m̀ke yebie ntépítè nè yèdèè ndi, kè dèε bè di mediè nkè kufōwaá mbè auté.

43 Kè Yesu bè nàké ke dò bè báá yie nkòd̀ m̀u ti keè, ḱdeè ke dò: Duónnè desap̀mbire mudii kè dèε di.

6

Yesu ει κ̄αβε δο ί ò tá

(Wénté Matie 13:53-58 nè Duku 4:16-30)

¹ Kè Yesu íté d̄eborè kénéinè o tancòumbè kè bèe k̄ote dihei ò biíkú dì.

² T̄eom̄pùtè matè yìè kè Yesu mbè tiè nkutíintouku mièke kè d̄ee bè di, kè bè nnáá nke tú: Ò yà de die nkó dimàà? We nhò duó nde kó mecii, ò ȳime ke na ke d̄aari tidieti ò mè ndòòri ti?

³ Dè í tú wenwe odab̄esũòtàà? Maari bire í d̄akaà? Isaku nè Sosesi, Sudi nè Sim̄o be k̄oo k̄otàà? O t̄abè í bo die ti cuokàà?

Nè de k̄p̄í bè í nhò tá.

⁴ Kè Yesu bè nàké ke d̄ò: Ben̄it̄ibè b̄em̄ou ð ndému Kuyie mp̄ān̄aànti n̄aàntò, o ει κ̄αβε nè o c̄f̄ètè κ̄αβε bèe ð̄ ò nhò dé.

⁵ D̄eborè Yesu í ndòò tidieti mati p̄eu, kè dè í tú ò nd̄ómmè o nou b̄em̄oumbe mabè ìnkè kè bèe miétè.

⁶ Kè d̄ee di Yesu mesàà mbè í ò tá mèè k̄p̄í.

Yesu t̄ōmmè o tancòumbè bèdébè débè

(Wénté Matie 9:35, 10:5-15 nè Duku 9:1-6)

⁷ De kó dif̄ankùò kè Yesu ñcenti yehèkè yèè dè t̄òké ke bè nàá nkuyie nn̄aànti, mem̄me k̄oo yú o tancòumbè tep̄ítè nè bèdébè ké mbè t̄ũ̄ ð̄ mbèdébè débè, ké bè duó muw̄rímú kè bè bo mbeti yeb̄okè.

⁸ Di ñtò di p̄àati m̄áà, di bá nt̄o mudii yoo kud̄aukù yoo id̄ítí.

⁹ Kòo bè nàké ke d̄ò: ãnnénè di neùti, di báá ãnné yeyaàbòrè yèd̄èè déè.

¹⁰ Ke yíé ké bè nàké ke d̄ò: Kè di t̄uòke dihei mari ke batè t̄èè c̄f̄ètè di nde mbo ke yàa íténè de kó dihei mièke.

11 Kè diheì marì kàbe í dó ke di còuté, bè me nyí dó ké di kémú di íté de kó diheì, kékpááté di naàcètáá nkè dèe benke ke dò mmeyei nkéríní be yo ìnkè.

12 Kè Yesu tancòumbèe kote kénnaante benitibè ke tú bèe ceete be borime.

13 Kè bè mbeti yebokè péu yèè ta benitibè, ke wáári bemuambe péu mekùò nkè bè mierí.

Edoti kùòmè Isāā-Batiisi

(Wénté Matie 14:1-12 nè Duku 9:7-9)

14 Kòo kpàati Edotii keè kè bè nàa nYesu kpéí, ke yé o yètiri do feitémè tipíiti timòu kè bè ntú Isāā-Batiisi weè wète ke yáńté, kè deè te kòo mòke muwèrimú ke dòori tidièti.

15 Kè bèmabè ntú: Edii nwe Kuyie mpāānāanti náantò diewè.

Kè betòbè tu: Kuyie mpāānāanti náantò mòu nwe kòo dònnè betòbè do dòmmè.

16 Edoti ti kèè dii mònni ke dò: N sòò kùò wèè Isāā weè wète ke yáńté.

17 Ke yé de kóo Edoti weè do pīnmè Isāā kéboú, kékpetínné. Edoti do fiète o nantè Fidipu pokù Edodiyati nwe képuoke.

18 Kè Isāā o nàké ke dò: Dè í wenni ke dò nhá puoke a nantè pokù.

19 Kè Edodiyati miēkeē peike Isāā kòo nwanti ke bo ò kùò, ò me nyí nna,

20 ke yé Edoti do démè Isāā kòò kānké, ke yé ke dò nhò tu onitì wèè dòori Kuyie ndó dè ke kpa meyei. Kè Isāā ní nnáá nkè dèe ò di kòo baa né ndó ké nhò kèmmú.

21 Kè diyèè marì né mbo Edodiyati yóó díinnè di kédòò ò mè ndómè. Kè Edotii ānné o peitèyèè kó

dibanni, kényú benitidiébè o èi kabe nè behããpòmbè iwẽĩ yembè, nè Kadidee ekè kó bekótíbè.

22 Kè Edodiyati kóo sapàà nta bè kàri dè, kèháá kè dèe narikè Edòti nè ò yu bè, kòo kpààti Edòtii béi nke dò: Osapàà m beke a dó dè, m bo dè nda duó.

23 Bá kè n kpàti kó dikéè ndi, m bo da duó. Mî me nyẽ.

24 Kòo sapàà nyè kèbèke o yã ke dò: M bo ò beke ba? Kòo ò nàké ke dò: Beke we Isãã-Batiisi yuu.

25 Kòo sapàà nwẽte mecãã nkéta okpààti kàri dè, kòo nàké ke dò: N dó á ãnné bàmbà mmie Isãã yuu ndi dibuu mièke kè n duó.

26 Kòo kpààti yèmmèe caàrè, ò me nyí ndó kéyete ke yé ò diemmè ke béi nho népobè ìikè.

27 Kòo kpààti pãnkèe tã nkuhããpònkù kè kù nàké ke dò: Kòte dikpetíntou kè n tóni Isãã-Batiisi yuu.

28 Kè kuhããpònkùu kòte kèféúte Isãã kèãnné o yuu dibuu mièke kékòtènní kè dì duó nhosapàà nkòo di duó nho yã.

29 Kè Isãã tancòumbèe tì kèè, kékòte kòò tùóté kékũnné.

Yesu dòòmè tidietì kè pèèbè nè siyũ sinùmmù kè dèe sũũ

(Wénté Matie 14:13-21 nè Duku 9:10-17 nè Isãã 6:1-14)

30 Kè Yesu tancòumbèe wètení kètíi mbeṃəu Yesu borè kòò nàké bè dòò dèè kó dimàà nè bè nàké tìi kó dimàà.

31 Kòo bè nàké ke dò: Tì íténè kékòte mekentímè kè dí om̀pè sãmpó. Ke yé benitìbè do sũmè kè bie nkòrini kè betòbè iiti bá bè í mpètè mefiè nke bo di.

32 Kè bèe ta kudabekù ke bo kòte dibòri mari dui cié.

33 Bè kéri dii mǎnni kè tipíiti timəu kəbεε bè yà, ké bè banté, kékoké be naàcèi, ké bè diénnè de bíékè.

34 Yesu cùténí dii mǎnni kudabekù káyà ditínni diəri kè mesémmèe ò pī nnè de kó benitibè, ke yé bè do dōmmè ipe ìi kra inyi ocēnti, kòo pǎnke mbè tiè Kuyie nnáañti péu.

35 Diyiè dèè dii mǎnni kè Yesu tancòumbèe kətení o borè kóò nàké ke dò: Ti bo dikpáa cuokè nke die nkè diyiè die nke dèè.

36 Cíe mbε kè bèe kəte depara nkó sicéĩ nè sihekési sii dè tǎké kédonté kédi.

37 Kè Yesu bè tǎnné ke dò: Díndi di móm̄m̄ombe duónè be kè bèe di. Kè bèe ò tǎnné ke dò: A dó ti kəte kédonté péèbè yewe sikəusidé (200) tǎmmú díítí nyi ké bè duónáá?

38 Kè Yesu bè beke ke dò: Di mǎke péèbè bède? Kətenè káyà. Kè bèe kəte káyà betəbè kəwētení kóò nàké ke dò: Ti mǎke péèbè bènùmmù ndi nè siyĩ sidési.

39 Kè Yesu dò: Kannenè benitibè timúsūiti ìnkè yetĩrè yetĩrè.

40 Kè bèe bè kǎnne biε ntekòutè kòutè, betəbè sipísìnùmmù nùmmù.

41 Kè Yesu túóté péèbè bènùmmù bεmbe nè siyĩ sidési sinsi kébóuté keĩnkè késānte Kuyie, kédeè ké mbè wéú, ke duò nho tancòumbè, kè bè toti benitibè, ké bè totínè siyĩ sidési sinsi bεm̄əu.

42 Kè bèe cááké bεm̄əu kénsānnè.

43 Kè yepéèwétiyéε súó nképié nyemóm̄m̄uyákè tepítè nè yédèè kè Yesu tancòumbèe tǎ nè siyĩ sii súó.

44 Bèè kó dimáa do cááké de kóò péèbè bè do bo sikəupísìnùmmù (5000) ndi.

Yesu do kéréme menie nyĩnkè

(Wénté Matie 14:22-33 nè Isāã 6:16-21)

⁴⁵ Dè kó difõnkúò kè Yesu duò nkòo tancòumbèè ta kudabekù ke bo niité késénté menie nyáà Betisaidaa bíékè kè wenwe nkpaá ke cienko benitibè.

⁴⁶ Ò bè cíe ndii mǎnni kédeé kédeke ditāri ĩnkè ke bo bántè nKuyie.

⁴⁷ Dè biite dii mǎnni ke sǎ nkudabekù kǎáké menie ncuokè kè Yesu kpaá diyáà o máà,

⁴⁸ kébanté o tancòumbè màùnèmè kuyaakù ke yé kù do fuutinímè be ìikè bíékè nke, kukūnwentóo mǎnni kè Yesu nkéróo be bíékè ke ceñti menie nyĩnkè, ke ndó ke na mbè pǎēté.

⁴⁹ Kè bèè ò yà kòò kèríní menie nyĩnkè kè be yèmmè ndò ndibǎò marì ndi, kè bèè kuónko mediè.

⁵⁰ Ke yé bè do ò yàmè kè kufõwaá mbè auté, kè Yesu bè nàké ke dà: Di bá nyĩèkù, kufõwaá mbáá di pǐ mínwe.

⁵¹ Kòo taroo be borè kudabekù mieke kè kuyaakùu cómmú, kè dèe di Yesu tancòumbè mediè

⁵² bá nè ò do me ndòòmè tidièti kè pǎèbèe sũũ kè be yèmmè baa ñkpeñni. Bè í nna kébanté.

Bemuombe do káammè Yesu yaabòrì ke mierí

(Wénté Matie 14:34-36)

⁵³ Bè sèíté dii mǎnni menie nkétuoke Sennesareti kó ketenkè, kèpítinné be dabekù.

⁵⁴ Bè yènni dii mǎnni kudabekù kè benitibèe banté Yesu,

⁵⁵ kénkərì tipĩtì timəu kéntəu bemuombe nè be dúò ke kərínko o borè, kè bè kèè kòò bo dè bèè bè kətenko.

⁵⁶ Bá kè Yesu kəte kùu píkù sihekəsí yoo yehəkè yoo dəpa, benitibè ñtəuo bemuombe ke dəunko

yaárè koò bàá nke tú wèe yóu kè bèe kááké bá o yaàbòrì fūṣ̄. Bèè kó dimàà ò kàá nkè bè mmierí.

7

*Kuyie nkó ikuó nè benìtìbè kpɛyi
(Wénté Matie 15:1-9)*

¹ Fadisīēbe nè ikuó wāābè bèè iténí Sedisadɛmmu kè bèe tíí nYesu borè,

² kényà Yesu tancóumbè mabè yommè bá bè í nìte ikuó yēmmè.

³ Ke yé ikuó wāābè nè Sifube tǎbè bɛmou bèè tū mbe yembè kó ikuó, bè do ǎǎ í ndi ke í nìte ikuó yēmmè.

⁴ Bè do ǎǎ konní dikātìrì kénite ikuó yēmmè mme ke né di, ke mǎkenè ikuó tɛi péu bè yóó nheirí mēè botí ibòòke nè yedó nè sikūmboó timátì kpɛsi.

⁵ Fadisīēbe nè ikuó wāābè kè bèe beke Yesu ke dò: Dè yīme kàa tancóumbè í tū nti yembè kó ikuó ke yo mbá bè í nìte ikuó nyēmmè?

⁶ Kè Yesu bè tēnné ke dò: Mɛyèmmè mèdémè yembè, Kuyie mpāānāāntì nāāntò Esaii do naatimu ò wāū dìi mōnnì di kpéi nke tú:

Be nnìtìbè sāntí Kuyie nnè be nò nye,
kè be yèmmè né kù dēténè.

⁷ Bè kù báá ndetètìrè nde,
ke yé bè tùótémè benìtìbè dǎú nyii kuó
ke tuonko bɛtǎbè,
ke dōnnè ì tu Kuyie nkɛyi.

⁸ Kè Yesu nsóké ke bè nàá nke tú: Di bùtinnému Kuyie nkó ikuó ke tū mbenìtìbè dǎú nyi.

⁹ Kòo yíe kébéi nke dò: Di mènke bùtinnému páíí Kuyie nkuó ke tū ndi mómmǎmbe di kpɛyi.

10 Mɔyiisi béimmu ke tú: A ndé a cice nè a yɔ, ke yíe mbè yɛ mmù. Kè wèè sǎá nho cice yoo o yɔ bèè ò kùɔ.

11 Kè díndi tú: Kòo nìti nàké o cice yoo o yɔ ke tú: N na n da pǎ dèè kó dimàà n de duó nKuyie nku, dè dèèmu.

12 Nè de kó ikuó miεke kè di bè pǎ kuce bá bè ténke í teennè be cicebè nè be yǎbè.

13 Nè de miεke ke kòu Kuyie nkó ikuó ke tuonko benitibè kpéi ditǎbè, ke wète ke dǎorinè detere detere péu mè kó kubotí.

*Dèè sɪnkùŋko oniti
(Wénté Matie 15:10-20)*

14 Kè Yesu yíe kényú ditɪnni ké di nàké ke dǎ: Kénténè dimɔu mesàà nkékeè.

15 Dèmarè í bo oniti bo di dè kè dèe ta o miεke kóò sɪnkùŋne, dèè yìenì oniti nùu deè ò sɪnkùŋko. [

16 Kè wèè mǎke yeto ke bo keè, wèe keè!]

17 Yesu ité dii mǎnni ditɪnni borè ke kò nteɔfètè, kòo tancóumbèè ò beke de kó dináaǎhǎntírì tu mù.

18 Kòo bè tɛ́ǎné ke dǎ: Díndi múŋke di í na ke bantáà? Di í yé ke dò nhoniti yo ndè kè dè taà o miεke dè báá na kóò sɪnkùŋnaà?

19 Ke yé dè í taàmè o yèmmè miεke, dè taà o pǎuti nti ke korì ke yìè.

(Yesu do dǎ ké bè nàké ke tú tidiiti timɔu weniimu.)

20 Kòo yíe kébéi nke dǎ: Dèè yìenì oniti nùu deè ò sɪnkùŋko.

21 Ke yé oniti yèmmè miεke nke meyèmmè yeime yìenímè, mèè ð nte koò dòò meyei, mèè tú: A bo ndǎuti dǎutinè mè benitidaabè yoo benitipòbè nè muyóò nè munitikòu.

22 A bo yóumè a pokù yoo a dǎu kényiè ke dǎunè betǎbè, ke í diè ntikpàtì, a bo ndǎrimè, a bo ciitémè otǎu, nè mufòmumu yeimu, nè mehèemmè, a bo caàrèmè otǎu yètìrì, a bo mmǎkemè tepǎtè, deyèinkperere kó mudǎrìmù.

23 De kó meyei mmemǎu yìèní onitì yèmmè mièke nke koò sǐnkùngo.

*Onitipòkù wèè do kékùnnè omáà ke péte mteèmmè
(Wénté Matie 15:21-28)*

24 Kè Yesu íté dǎborè kékǎte Tiiri kó dihèi, tǎcǐtètè matè, bá ò í ndǎ òmǎu nyé o kpéi, ò me nyí nna ke bo sǎri.

25 Dende bàmbà nkòo nitipòkù mǎu dibǎò marì ta wèè birè, kòo keè kè bè tu Yesu dè bo kòo pǎnkeè coké kékǎte Yesu borè ke nínkóo o ìkè.

26 De kóo nitipòkù do í tú Sifube kó kubotì kou bè do ò pèitè Siirii nwe Fenisii kó dihèi mièke. Kòo bántè Yesu ke dǎ wèè denne dibǎò dii ta o sapùmbire.

27 Kè Yesu ò nàké ke dǎ: Yóu kè ibí keté kédì kénsànnè, ke yé dè í wenni a bo túótémè ibí kó mudii kédúó nyimǎbí.

28 Kòo nitipòkùu ò tǎhéné ke dǎ: Èè, n Yiè n yí yete, imǎbí né ò ndéúmu ibí yo nkè dèè duò.

29 Kè Yesu ò tǎhéné ke dǎ: Nè a bèi ntii náàntì kpéi, kò nkè dibǎò yèmu a sapùmbire mièke.

30 Kòo kò kénsǎ o birè duó béu de dǎu ìnkè kè dibǎò yè.

Yesu kèèkùnnemè tǎntè kè tǎ nnǎ nke náá mmesàà

31 Kè Yesu íté Tiiri káyènnè Sitǎǎ kǎpǎtè kutempè nyehèkè tepítè kǎku kǎtuǎke Kadidee kó menie.

32 Kè bèe k̄atenní t̄eḡntè matè Yesu borè, bá t̄è í n̄o nke náá mesàà, k̄è t̄èe b̄ántè Yesu ke d̄ò w̄èe n̄óo n̄ho n̄ou t̄e ìnk̄è k̄é t̄è mièk̄unn̄e.

33 Kè Yesu né t̄è d̄ète k̄ékenténè dit̄inn̄i, k̄ébaá o n̄ómb̄e t̄e to mièke, k̄édeè k̄ésute o n̄ómb̄ife k̄ékááké t̄e n̄ónd̄enf̄è,

34 k̄édeè k̄éb̄óuté k̄éìnk̄è, k̄éwei mediè nke d̄ò: Efufataa! (Dèè tu ȳe k̄peté).

35 D̄ende b̄àmb̄a k̄è t̄eè ònt̄eè keè, k̄éna k̄énn̄áá mm̄esàà.

36 Kè Yesu bè n̄àké ke d̄ò bè báá yie nk̄o m̄òu t̄i k̄èè, k̄è bèe yete k̄énn̄áá, k̄òo bè n̄àké k̄é bè n̄àké, k̄è bè n̄c̄íéké ke náante tip̄ùt̄i tim̄ou.

37 Kè d̄èe di ben̄it̄ibè mediè mm̄óm̄mm̄omm̄e k̄è bè nn̄áá nke tú: Ò d̄òd̄ri dem̄ou k̄è d̄è wennimu mediè, nh̄ò k̄èèk̄unk̄o yewũḡ nyèè n̄ónd̄ié nd̄ari k̄è ȳè na ke n̄àké mesàà.

8

Yesu d̄òd̄m̄è tidiet̄i k̄è ben̄it̄ibè sik̄oup̄is̄in̄à di (Wénté Matie 15:32-39)

1 D̄iyiè teri marì k̄è ben̄it̄ibè tó tíí n̄Yesu borè k̄énsũ bè í mm̄àke bè bo di mù,

2 k̄è Yesu yú o tanc̄òumbè k̄é bè n̄àké ke d̄ò: Mesémm̄e meè mp̄ínn̄è ben̄it̄ibè bie! D̄iyiè t̄áánn̄i ndi yie nk̄è bè m̄ bonè bá bè í m̄ake bè yo mm̄u.

3 Kè m̄ bè cíe mbè bo duónè dik̄ònn̄i kuce ke ȳé bèm̄abè bonn̄im̄è ded̄étirè.

4 K̄òo tanc̄òumbèè ò t̄énn̄é ke d̄ò: Ti bo p̄été de p̄éèbè dik̄p̄àà dii mm̄ieke k̄è bèe di k̄éns̄ann̄è?

5 Kè Yesu bè beke ke d̄ò: Di m̄ake p̄éèbè bède? Kè bèe ò t̄énn̄é ke d̄ò: P̄éèbè bèyiekè.

⁶ Kòo duó nkè ditĩnni karoo ketenkè, kòo túóté pḗḗbè beyiekè bembε késānte Kuyie, ké bè wèri kédúo nho tancòumbè ke dò bèe totí benitibè, ké bèe bè totí.

⁷ Ke sḗ mbè tònè siyĩ sám̀p̀s̀i masi kè Yesu m̀o Kuyie nkó mesàà nkénáké o tancòumbè ke dò bèe sì totí.

⁸ Kè bèe di bem̀ou kénsànnè kè dè nsúo nke píéké yemóm̀m̀yákè yèyiekè kè bèe t̀o.

⁹ De kó benitibè do bo mbo sik̀oùp̀is̀iǹàà (4000) ndi bèè di. Kè Yesu duó nkè bèe k̀ò.

¹⁰ Yesu nè o tancòumbè kè bè p̀aǹk̀e ta kudabek̀u kék̀ote Dadimanutaa kó ketenkè.

Fadisĩ̀ὲbe do díímè Yesu

(Wénte Matie 12:38-39, 16:1-4 Duku 11:16-29, 12:54-56)

¹¹ Kè Fadisiĩ̀ὲbe ndíi Yesu kék̀otení ké nhò ǹèinè ke tú: D̀ò d̀em̀arè d̀è̀ bo cúténí k̀éiǹk̀è, d̀è̀ bo benke Kuyie nkuu da t̀oǹǹimè.

¹² Kè Yesu wei mediè nke d̀ò: Ba nk̀p̀éi nte kè di mm̀oǹni k̀obe m̀ békú ke tú n d̀ò̀ tidiet̀i. Móm̀muo nwe n di náámmè bè báá yà tidiet̀i mat̀i.

¹³ De kó dif̀oǹk̀úò kè Yesu íté d̀eborè kéta kudabek̀u késénté menie nyáà ter̀i.

Yesu tancòumbè do í banté ò d̀ò̀ri t̀i dieti bonèni d̀è
(Wénte Matie 16:5-12 nè Duku 12:1)

¹⁴ Kè Yesu tancòumbèe yè mbè bo nt̀omè pḗḗbè k̀énto pḗḗ omáà be dabek̀u mieke.

¹⁵ Kè Yesu bè ǹaké ke d̀ò: D̀aatenè Fadisiĩ̀ὲbe nè Edot̀i be kó mutie mùu muuti pḗḗ mu k̀p̀éi.

¹⁶ Kòo tancòumbè nnáá m̀bemáà ke tú: Ò náá mmie nti í t̀o m̀è̀ k̀p̀éi nke pḗḗbè.

17 Kè Yesu banté be yèmmè ké bè nàké ke dò: Dè dòmme kè di toti di yèmmè pèè ñnkè, di mu nyí bantáà? Di mu nyí yíétáà?

18 Di to yeè kpeñnáà? Di me mmòke inuò nke í wúónáà? Di me mmòke yeto ke í yoà?

19 Di í kpaá ke yé n sòò wèrí pèèbè bènùmmù kè benitibè sikoupsinùmmùu (5000) cááké, kè bèe súó nkémpíéké nyemómùmùyáké yèdè kè di tàà? Kè bèe ò tèñné ke dò: Terítè nè yèdèè.

20 Kòo yíe kèbéi nke dò: Kè n wèrí pèèbè bèyiekè kè benitibè sikoupsinàà (4000) cááké kè dèe súó nkémpíéké nyemómùmùyáké yède kè di tó? Kè bè dò: Yèyiekè.

21 Kè Yesu bè beke ke dò: Bá di mu nné í bantáà?

Yesu wéimmè kuyũònkù

22 Yesu nè o tancóumbè kè bèe tuòke Betisaidaa, kè bèe ò tóní kuyũònkù makù kòò bántè ke dò wèe kù kàáké ké kù miékùnnè.

23 Kè Yesu dete kuyũònkù kèyènnè dihei mànkù, késute o nómbife tinóntũtì kékááké ku nuò, kénóó nho nou ku ñnkè, ké kù beke ke dò: A yà dèmaràà?

24 Kè kuyũònkùu wénté ke dò: N yà benitibè mbe kè bè dònnè detie nke centi.

25 Kè Yesu yíe képi ku nuò, kù wènté dùì mòmni ké nsó nkù wúó mpáí ke wúó ndemou.

26 Kè Yesu ò nàké ke dò: Kò nha cìtè a né báá kété dihei miéke.

*Benitibè yè nYesu tu wè
(Wénté Matie 16:13-20 nè Duku 9:18-21)*

27 Yesu nè o tancòumbè kè bè nkəri Fidipu kòò Sesadee kó yehékè, kè Yesu be beke ke dò: Benìtibè yèmmè dò n tú we?

28 Kè bèè ò tènné ke dò: Bèmabè yèmmè dò nha tú Isāā-Batiisi, kè betabè yèmmè dò nha tú Kuyie mpāānāāntì náāntò diewè Edii kè betabè kōme dò nha tú Kuyie mpāānāāntì náām̀bè kóò m̀ou.

29 Kè Yesu beke o tancòumbè ke dò: Díndi yèmmè dò n tú we? Kè Pierii ò tènné ke dò: A tú Kirisi nwe Kuyie ntāāté wè koò t̄nní.

30 Kè Yesu bè cau nke dò bè báá yie nkoò m̀ou ti kèè.

Yesu nàkémè ò yóó kúmè ḱyánté

(Wénté Matie 16:21-28 Duku 9:22-27)

31 De m̀onnì ḱeketé ḱe mbè náá nke tú: Onìtibire dò nkéféütému mediè, kè Kuyie ncíētè kó bekótíbè nè ikuá niùbè kó bekótíbè nè ikuá wāābè kè bèè ò yete kóò k̀u, diyie t̄āānnì yiè k̀o yánté.

32 Kè Yesu nti mbè náá mbá ò í s̄rì, kè Pierii ò yu ḱekenténè ḱe nhò kpànnè.

33 Kè Yesu wēēte ḱewénté o tancòumbè ḱepéi mPieri ke dò: F̄ute m borè f̄́ ndibòò, ke ýe a yèmmè í t̄umè Kuyie nkōme, mè tú menitiyèmmè mme.

Ti bo ntũ mmè botí Yesu

(Wénté Matie 16:24-28 nè Duku 9:23-27)

34 Kè Yesu yú o tancòumbè nè dit̄nnì ḱe bè nàkè ke dò: Kòò m̀ou d́ó ḱe n t̄unne wèè duó nhomáá ḱeto o dapāātí ḱe n t̄unne.

35 Ke ýe wèè bo ndó ḱed̄eté o f̀ommu ò bo mù fétinne, kè wèè yete o f̀ommu n kpéi nè n náāntì kpéi k̀o mù pèté.

36 Onìtì bo cǎnte ba kòò mòke kutenkù kuu nkperε demou kòo wǎnnì né feti?

37 Onìtì bo yietí ba kòo wǎnnì yenté!

38 Ke yé ifei bo mbo wè nè n kpéi nè n náaǎntì kpéi di mmònnì kó benitìbè bèè bùtínné Kuyie nke dǎori meyi mbe cuokè, mí nhOnìtìbire m múnke bo nhò mòkenè ifei m bo nwētini dìi mǎnnì nè Kuyie nkó tikpeti ke néinè Kuyie ntōrè.

9

1 Kè Yesu yíé kébéi nke dò: Mómumu nwe n di náámmè díndi bèè bo die ndi kó bèmabè yó nkpráa ke fòumu káyà Kuyie nkpràatiyuu tùòkenímè nè muwērímú.

Yesu kǎnti cèètemè

(Wénté Matie 17:1-13 nè Duku 9:28-36)

2 Kè yeuwe yèkuòò pǎēté kè Yesu túóté Pieri nè Isaku nè Isǎǎ kè bèe deke ditāri dieri mari ñnkè bemáà borè, kè Yesu kǎnti ceete kè bè nhò wùó.

3 Kòo yààtì peike kémmieti mediè, onìtì mǎu báa na kédǎò o yààtì kè tìi peike me botí ketenkè kie nyĩnkè.

4 Kè bèe yà Edii nè Mǎyiisi kè bè kǎteni ke náánnè Yesu.

5 Kè Pieri dò: Okóti, dè wennimu ke dò ntí mbo die, ti bo dǎò titouti titǎati, fí nkumáà, Edii kutèkù, Mǎyiisi kutèkù.

6 Ke yé kufǎwáá ndo bè autémè, kòò í nyé ò tu mù.

7 Kè diwetiri marii kǎteni kè di déè mbè dàtínné, kè bèe keè metammè mamè di miεke kè mè tu: Yie nwèè tú m bire kè nh ò dǎ mediè, nyíennè o kpeti.

8 Dende bàmbà nkè Yesu tancòumbèe nyóó daatení kémóntóo betǎbè, káyà Yesu máà, kè weè bè kpráànè.

9 Bè cùténí diì mǎnnì ditāri ñnkè kè Yesu bè cau nke dò: Di báá náké òmòu di yà dè, kè Onìtibire yàa yánténè.

10 Kè bèe yie nho náaàntì ke né mbékú betòbè ke tú: Ba ntú ke yánté?

11 Kè Yesu tancóumbè ò beke ke dò: Ba nkpéí nte kè ikuó wāàbè tu Edii weè dò nkéketé kékòtení?

12 Kè Yesu bè ténné ke dò: Mómumu nwe Edii dòmmè kékéte kékòtení kètũntè demòu, ba nkpéí nné te kè ti wàri ke tú: Onìtibire dò nkéféútè mediè nkè bèe dè sènkèrì.

13 N né di náámmu ke tú Edii kòtenímu kè benitibè ò dòò bè dó mèè botí, kéndònnè ti wàrimè o kpeí.

*Yesu tancóumbè do yĩkemè bè bo betimè dibòò
(Wénté Matie 17:14-21 nè Duku 9:37-43)*

14 Yesu nè Pieri nè Isaku nè Isāā bè tũòke diì mǎnnì o tancóumbè tóbè borè ke sǎ nditĩnnì dièrì bè murí kè bè diètìnè ikuó wāàbè.

15 Bè yàni diì mǎnnì Yesu kè dèe bè di kè bè ncokòo koò dǎú.

16 Kè Yesu beke o tancóumbè ke dò: Nè be di diètì ònti ñnkè?

17 Kòo nìti mǎu béinnì ditĩnnì mièke ke dò: Okótì n kàtennì m birè nde a borè, dibòò marì diì dè ta ke dànnè de nòndenfè.

18 Bá kùu píkù kè di dè pĩ ndii dè bǎ nkè tinóntǎũpùtì nyiè de nùu kè dè cáà nde nì nkésātè. Kè m bántè a tancóumbè bá bè í na ke di bèti.

19 Kè Yesu bè náké ke dò: Itookperí yembè díndi! Mũ yó nhā ke di bonàà? Mũ yó nhā ke di tǎà? Kòtennì debire m borè. Kè bèe dè kàtennì.

20 Dibòò yà diì mǎnnì Yesu kékpekii debire, kè dèe do, kémbírímu kè tinóntǎũpùtì yiè de nùu.

21 Kè Yesu beke debire cice ke dò: Nè òndaà ndi dè ò ketémè? Kòo dò nè de bíkémbénti.

22 Kuce mèpéu kè dibòò dè buò mmuhãá mmiεke nè mēniε mmiεke ke bo dè kùò. Kàa bo na kédòò dèmarè a ti kuó mmesémmè ké ti teennè.

23 Kè Yesu dò: Ba nte kàa tú kè m bo na! Kàa n tá dè í yóù.

24 Kè debire ciceε kuónko ke dò: N támu, a né n teennè kè n tákùmmè deuke.

25 Kè Yesu yà ditínni cokúnímè ke péi ndibòò ke dò: F́ ndibòò dii ònkùnnε debire: Yè debire ke ténke báa wētēní!

26 Kè dibòò kuónko mediè nkékpekii debire káyè, kè debire nduó ke dò ndè ku, nè de kpéi nkè bèmabè ntú dè kúmu.

27 Kè Yesu né pī nde nòutè káyínni kè dèe cómmú.

28 Yesu kò ndiì mōnni tēcīētē bēmáà borè kòo tancóumbè ò beke ke dò: Dè dōmmè kè tinti í na ke dēnnε de kó dibòò?

29 Kè Yesu bè tēñné ke dò: Mubáammu muù máà bo na kédennε dibòò dii mboti.

*Yesu do náámmè o kũũ nkpeí kuce medérímè
(Wénté Matie 17:22-23 nè Duku 9:43-45)*

30 Kè bèε íté deborè kémpēnké Kadidee kó ketenkè bá Yesu í ndó bè nyé o kpéi.

31 Ò do dó kémmōke mēfiè mme kētié nho tancóumbè, ò do bè nàá mbè yóó pī mēmmε wenwe Onitibire kédúó mbenitibè kè bèε ò kùò, kòo yánté diyiè tāānni yiè.

32 Bá bè í mbanté de kó tináañti tu mù, bè me nyí ndáátí ke bo ò beke tìmatì.

*Yesu tancóumbè do diètímè ké bo yà wèè bè baké
(Wénté Matie 18:1-5 nè Duku 9:46-48)*

33 Bè tùàke dìi m̀n̄n̄n̄i Kapennaummu k̀émbò t̄eç̄ìt̄è miéke k̀è Yesu bè beke ke d̀ò: Di do dièt̄i ba nk̀p̄éi nkuc̄e?

34 K̀è bè nd̀ò nyúóó, ke ȳé bè do dièt̄im̄è ke bo yà be miéke w̄èè bè baké w̄ènwe.

35 K̀è Yesu karoo k̀éyú o tanc̀òumbè t̄ep̄ít̄è nè bèdébè k̀é bè ǹaké ke d̀ò: Di miéke k̀è w̄èè d̀ó k̀émbaké bet̄òbè ò ntú osám̄p̄òu k̀éntú bet̄òbè k̀oo t̄õnt̄i.

36 K̀édeè k̀édet̄en̄i debire k̀écónnè be cuoké k̀é d̀è or̄i ke d̀ò:

37 K̀è w̄èè c̄outé o c̄ìt̄è debire s̄ám̄p̄òr̄è d̀èè m̀annè die n k̀p̄éi, mí nwe ò c̄outém̄è, k̀è w̄èè n c̄outé ò í c̄outé m̄i m̀áà, ò c̄outén̄ému w̄èè n t̄õnn̄i.

*Yesu k̄pann̄èm̄è o tanc̀òumbè bè yete m̄èè k̀p̄éi nw̄èè bèt̄i yeb̀akè nè Yesu ỳèt̄ir̄i
(W̄énté Duku 9:49-50)*

38 K̀è Is̄ā́ ǹaké Yesu ke d̀ò: Okòt̄i, ti yà òm̄òu nwe k̀òo bèt̄i yeb̀akè nè a ỳèt̄ir̄i k̀è ti ò bàa ke ȳé ò í ti neín̄èm̄è.

39 K̀è Yesu bè t̄ènn̄é ke d̀ò di na bá nyete ke ȳé òm̄òu í ỳóó na k̀édòò tidiet̄i nè n ỳèt̄ir̄i, d̄ende bàmbà nk̄éw̄ète k̀é n s̄áá.

40 Ke ȳé w̄èè í yete ti k̄peti, ò ti w̄ènn̄ém̄èmu.

41 W̄èè bo di ȳènté menébuo nkè dí yà di tú m̄èè k̀p̄éi n k̀òbe, n di náá m̀ómmuò nwe de yiè mbáá m̀ónté de k̀ó ticuuti.

*W̄èè bo b̄ò nhot̄òu meyi mmieke
(W̄énté Matie 18:6-9 nè Duku 17:1-2)*

42 K̀òò m̄òu b̄ò mbesám̄p̄òbè bie bèè n t̄á be k̀óò m̄òu meyi mmieke, de yiè k̀è bè ò dùú ndit̄àr̄i dièr̄i k̀édoot̄óo dàméèr̄i miéke d̀è nt̄õũ.

43 Kàa nòùtè tɛɛ yó nte kàa dɔ̀̀d mɛyɛi, nkéé́tɛ tɛ, a bo mməkemè mufòm̄mmu sáá nè kubakù kumáà, dè tɔ̀̀ũnè a bo mməkemè dɛbaà ndèdérè ke né ta muháá mmù̀̀ ì kɔ̀ mmu miɛke. [

44 Mu miɛke yɛbiè yè̀̀ càá ntikò̀̀ntì yè̀̀ ì kɔ̀, dɛ kó muháá mɛ nyí kɔ̀.]

45 Kàa naàcètè tɛɛ yó nte kàa dɔ̀̀d mɛyɛi nkéé́tɛ tɛ, a bo mməkemè mufòm̄mmu mù̀̀ bo sáá ke kpa tɛnaàcètè, dè tɔ̀̀ũnè a bo mməkemè sinaàcèi sidé ke né ta muháá mmù̀̀ ì kɔ̀ mu miɛke. [

46 Mu miɛke yɛbiè yè̀̀ càá ntikò̀̀ntì yè̀̀ ì kɔ̀, dɛ kó muháá mɛ nyí kɔ̀.]

47 Kàa nò̀̀nfè fèè yó nte kàa dɔ̀̀d mɛyɛi nkɛ́é́tɛ fɛ, a bo tamè Kuyie nkɛ̀̀rà̀̀tìyuu miɛke nè kunò̀̀nfìkù, dè tɔ̀̀ũnè a bo mməkemè inuò nyidé ke né ta mmuháá mmù̀̀ ì kɔ̀ mmu miɛke.

48 Mu miɛke yɛbiè yè̀̀ càá ntikò̀̀ntì yè̀̀ ì kɔ̀, dɛ kó muháá mɛ nyí kɔ̀.

49 Bè yóó yááké benìtìbè bɛmɔu nè muháá mmu.

50 Mukókúó ntú dɛmarè sààrè ndɛ, kè mù né fétinne mu naati di bo mù náríkùnnɛ ba? Di fòm̄mmu mməke mukókúó nkó kunaatí kè di nnaatinè ditə̀̀bè.

10

Onìtì nè o pokù bɛ kó muyatimù

(Wénté Matie 19:1-12 nè Duku 16:18)

¹ Kè Yesu íté dɛborè kékɔtɛ Sudee kó kɛtenkè m̀̀nku, késénté Suditɛ́́ kó kukó, kè benìtìbè tó tíinko o borè kòo mbè nàá nKuyie nnáà̀ntì ò ò mbè nàá mmè̀̀ botí.

² Kè Fadisiṣ̀̀bɛ ndó kóò yááké kékɔtení o borè, kóò beke ke d̀̀: Ikuó yie nhonìtì bo betimè o pokàà?

³ Kè Yesu bè tēhné ke dò: Məyiisi kó ikuú yē nti ndəəri ba?

⁴ Kè bè dò: Məyiisi kó ikuú yē nkòo niti dó kébeti o pokù wèe wāri muyatimù kó dipátiri kóò duó nkóò bèti.

⁵ Kè Yesu bè nàké ke dò: Di kó itookperí kpéi nte kè Məyiisi di duó nde kó ikuú.

⁶ Meketimè mənni dè do í me ndò, Kuyie ndo dòò oniti nè o pokù nwe.

⁷ Dèè kpéi nte kòo nitidùu bo yóu o cice nè o yǝ kétaunnè o pokù.

⁸ Kè bèe naá nhoniti omáà, de mənni bè ténke í bo bèdébè, bè naá nhoniti omáà ndi.

⁹ Oniti tũ mbáá yate Kuyie ntàu ndè.

¹⁰ Bè kò ndii mənni teciētè kè Yesu tancóumbèe wēte kóò beke de kó tináanti tu mù.

¹¹ Kè Yesu bè nàké ke dò: Kòo niti yete o pokù ke tùóté otòu ò yùúkúmu ke yeténè oketiwè.

¹² Kòo nitipòkù wèe me nyete o dòu ke cǎnté otòu o tú wèe bütinné wènwe o dòu ke dauti dautinè benitidaabè.

Kuyie nkpàti bo bèè dònne ibí be kpéi nke

(Wénté Matie 19:13-15 nè Duku 18:15-17)

¹³ Kè benitibèe kətenní ibí sám̀pòì Yesu borè kòo bo ì kàáké, kòo tancóumbè mbè kpànnè.

¹⁴ Yesu de yà dii mənni kè dèe ò yonke kòo bè nàké ke dò: Yóunè kè ibí nkəriní m borè di bá nyi bèti, ke yé Kuyie nkpàatiyuu bomè bèè ì dònne be kpéi nke.

¹⁵ Timómmannti nti n di náammè. Kè wèe í yie nkuyie nkpàatiyuu nè debire kó meyèmmè, ò báá na kéta di mièke.

¹⁶ Ò yí memme ké ì ərí ké ì nóó nho nou ké ì pǎ mesàà.

Yesu nè tikpàtì yìè

(Wénté Matie 19:16-30 nè Duku 18:18-30)

17 Yesu iti dìi m̀nni k̀o ǹtì m̀u cokéni kénink̀o o ìkè k̀o beke ke d̀: Okòtì sàawè n d̀ nkéd̀̀ ba k̀pété muf̀mmu mùu bo s̀̀?

18 Kè Yesu ò nàké ke d̀: Ba nkpréi nte k̀a n tú osàawè, òm̀u í wenni kè dè í tú Kuyie mmà̀.

19 A yému Kuyie ntannò yèè tú: A báa ku oǹtì, a báa duónè wèè í tú a pokù yoo wèè í tú a d̀u, a báa yúúkù, a báa caàrè ot̀u k̀o diyèt̀rì, a báa ciitè ot̀u, ndé a cice nè a ỳ.

20 Kè de k̀o ǹtì t̀nné Yesu ke d̀: Okòtì n d̀̀mu d̀ndè k̀o dimà̀ nè m̀ b̀kèmb̀ntì mièke.

21 Kè Yesu ò wénté kè nhò d̀, k̀o nàké ke d̀: Dèmarè máà dèè kpaá ke da d̀nni, k̀te k̀fítè a m̀ke dè, k̀p̀mmú id̀t̀ b̀c̀r̀b̀, de m̀nni a bo pétè k̀nkè k̀o tikpàtì kè né k̀tení kè n t̀nnè.

22 Odapàà wenwe kèè dìi m̀nni de k̀o tináàntì k̀o ìkèe soute, k̀o íténè meyeñcaàr̀mè ke yè ò do m̀kemè tikpàtì mediè.

23 Kè Yesu wénté wénté o tanc̀umbè ke d̀: Dè ỳnnèmu bèè m̀ke tikpàtì bè bo tamè Kuyie nkpaàt̀yuu mièke.

24 Kè dèè di o tanc̀umbè de k̀o tináàntì kpréi, nkè Yesu yé kè bè nàké ke d̀: M bí dè ỳumu a bo tamè Kuyie nkpaàt̀yuu mièke.

25 Dè bo nỳnnè tikpàtì yìè mbo tamè Kuyie nkpaàt̀yuu k̀p̀tè ỳỳ bo tamè feyàrifè fíè.

26 Kè dèè d̀ke di o tanc̀umbè de k̀o tináàntì ìnkè kè bè mbéku b̀t̀bè ke tú: Kè dè d̀ mmemme we mbo na k̀cootè?

27 Kè Yesu mbè ẁo nkè bè nàké ke d̀: Dè ỳnnè beǹt̀bè m̀e, dè í ỳnnè Kuyie.

28 Kè Pierii náké Yesu ke dò: Ti yóumu demou ke da tūnne.

29 Kè Yesu ò tēíné ke dò: Mómumu nwe n di náámmè òmòu í yóu o cīētē, yoo o neí, yoo o tābè, yoo o cice, yoo o bí, yoo o paku n kpéí nè Kuyie nnáahti kpéí,

30 kè í mpété ticuuti kè dèe nóo nkuce tekòutè (100) meborime mie mmieke: Sicēī, nè o neí, nè o tābè, nè o yōbè, nè o bí, nè depaa nnè meféūtímè. Ke né mmoke mufòmumu mùù bo sãã meborime mēè kraaní me mieke.

31 Besūkùbè bèè tu beketibè di mmònni bè bo naá mbesombè, kè besūkùbè bèè tu besombè di mmònni kè bèè naá mbeketibè.

*Yesu do kàrimè Sedisademmu kuce mesomme
(Wénté Matie 20:17-19 nè Duku 18:31-34)*

32 Yesu nè o tancòubè kè bè nkéí ke kòri Sedisademmu kòo tancòumbè kòm̀bùòti duò kè kufōwáá mbo bèè bè tū. Kè Yesu tó yú o tancòumbè kè mbè naá tìi yóó ò tùòkení, ke tú:

33 Ti mè nkòri kù Sedisademmu, bè bo pī nhOnitibire, kèduó nyikuó niùbè kó bekótibè nè ikuó wããbè kè bè dò ò dò nkékuomu kóò duó mbèè í tú Sifubè.

34 Kè bè nhò daú koò sùu tinántũ̀tì, kóò puotí yedá, kóò kùò, yewe yètããti kó difōnkúò kòo yánté.

*Sebedee kó ibí do dómè kéntú beketibè
(Wénté Matie 20:20-28 nè Duku 22:25-27)*

35 Kè Sebedee kó ibí Isaku nè Isãã kòtení Yesu borè kóò nàké ke dò: Okóti ti dó a ti dòòmu ti yóó me nda beké tì.

36 Kè Yesu bè beke ke dò: Di dó n di dòò ba?

37 Kè bèε ò tèǹné κε δò: A bo mbo dìi mònnì a kpàti dièti miεε, a yóu kè ti nkari yie nha bakù youú, otòu kucà̃nku.

38 Kè Yesu bè nàké κε δò: Di í yé di m békú tì di bo na keyà n yóo yà fèè bòòfàà? Di bo na kè bè di ànné be yóo nh ànné wèè bàtémàà? Kè bè δò: Ξε, ti bo na.

39 Kè Yesu bè tèǹné κε δò: Móm̃muε ndi yóo namu keyà n yóo yà fèè bòòfè. Kè bè di ànné bè yó nh ànné wèè bàtém̃mù.

40 Dè né í tú m̃i yóo tǎǎté bèè yó mbo m bakù youú nè kucà̃nku, de kó yekàrè Kuyie nyè δòò bèè kpéi mbeè yè te.

41 Yesu tancòumbè s̃ombe t̃epíitè tì kèè dìi mònnì kè be miεεε peike Isaku nè Isǎã.

42 Kè Yesu bè yu bem̃u ké bè nàké κε δò: Di yé̃mu κε δò mbèè tu bekpààtìbè yebotè miεε bè yè f̃é̃ũkomè, bèè tu bekperìbè ye miεε kè bè yè diinko mesém̃mè.

43 Di k̃p̃εε í δò nkéndò mem̃ε, wèè dó kénd̃eu di miεε wè ntú di kóo t̃õntì.

44 Kè wèè dó kénd̃ú oketiwè di miεε wè ntú dim̃u kó kudaakù.

45 Ke yé Onit̃ibire í k̃t̃enímè κε bè bo mp̃i de t̃õmmú, de k̃t̃enì κε bo p̃i mmut̃õmmú mmu benit̃ibè kpéi nkéduó nde f̃õmmu kédenne kusũkù meyei nkó tidaatì miεε.

Yesu wéimmè kuyũ̀nkù Baatimbee

(Wénté Matie 20:29-34 nè Duku 18:35-43)

46 Kè bèε tuεε Sedikoo Yesu nè o tancòumbè bè yèti dìi mònnì de kó diheì kè kunitisũkù péu bè tũ,

kè kuyũ̀nkù makù bè tu kù Baatimbee, Timbee kó debire kè kù kàri kuce nùù ke mǎú.

47 Kù kèè dìì mǎnnì kè bè tú Yesu Nansareti kou weè p̄nké kè kùu p̄ĩkéké ke dǎ: Dafiti kó debire, Yesu n kuó mmesémmè.

48 Kè benìtìbè nkù kpànnè ke tú kùu c̄ĩkéké kè kù né dǎke p̄ĩkéké ke dǎ: Dafiti kó debire á n kuó mmesémmè!

49 Kè Yesu cómmóó kébéi nke dǎ: Yúnnì we!

Kè bèè kù yu ke dǎ: Ò da yumu, íté nè tikǎnyauti.

50 Kè kuyũ̀nkùu íténì kédootóo ku yaabòrì kékítóo mecǎã nkékétóo Yesu bíkè.

51 Kè Yesu kù beke ke dǎ: A dǎ n da dǎò ba? Kè kuyũ̀nkùu ò nàké ke dǎ: N dǎ kékéwéntému.

52 Kè Yesu kù nàké ke dǎ: A tá mèè kpéi nke dò m bo na ke da miékunnè, íté! Kàa miétému.

Kè kù p̄ankèe wénté kénéinè Yesu.

11

*Yesu tatimè Sedisademmu ke deke disāmmarímbii
(Wénté Matie 21:1-11 nè Duku 19:28-40 nè Isǎã
12:12-19)*

1 Bè tǎónnènkò dìì mǎnnì Sedisademmu kémberínè Betifasee nè Betannii Odifíè tǎrì také, kè Yesu tǎ nho tancóumbè bèdébè ke dǎ:

2 Kǎtenè dihei dìì bo di ìiké, di bo mbo tuakoo káyà disāmmarímbii, òmǎu mu nyí dèke di kè di p̄ití, kè dí di p̄itè kékǎtenení.

3 Kòò mǎu di beke ke yí: Dè dǎmmè kè di di p̄itírí? Dí ò nàké ke dǎ: Ti Yiè nweè di dǎ. Dende bàmbà nhò bo di yóu kè dí di tuóténì.

4 Kè bèè kǎte ké mènke nsǎ disāmmarímbii mari p̄ití teçfètè matè kó ditowaà kuce nùù, kè bè ndi p̄itírí.

5 Bèè dè bo kè be kó bèmabèè bè beke ke dà: Di dōori ba? Dè dōmme kè di pítírí de kó disāmmarímbii?

6 Kè bèè bè tēñné Yesu do bè nàké tì, kè bèè yóu kè bèè di tùóté,

7 kè di kōtēnní Yesu borè kénósó mbe yààti di ìnkè kè Yesu deke.

8 Kè besũkùbè mpíenke kuce mesàà nkè betabè piiti be yààti ku ìnkè.

9 Bèè ni Yesu ìkè nè bèè ò tũ nkè bè mpĩèkù ke tú: Kuyie nyètìrì ndeu! Mesàà nní mbonè f́ nwèè kèríní nè ti Yiè nkó diyètìrì.

10 Kuyie ndéúkùnnē dikpààtiyuu dii kèríní ti yààri Dafiti kperi, Kuyie nyètìrì ndeu ke ìnkè!

11 Kè Yesu tuòke Sedisadēmmu kéta Kuyie ncīètè ke wénní demau, ò dèè dii mōnni ke ś ndiyiè dèè, kòo kōte Betannii nè o tancòumbè tepítè nè bédébè.

Yesu béinnèmè mutie bè tu mù fikíè

(Wénté Matie 21:18-19)

12 Kè dèè wenté kè bè nyètìní Betannii kè dikōnni pī nYesu.

13 Kòo yà mutie bè tu mù fikíè medétimè kè mù ã tifāàti kòo kōtoo ke bo yà yebe bo mbo, ò tònko dii mōnni, káyà tifāàti máà, ke yé dè do í tùmè de kó detie mpeí dii mōnni.

14 Kè Yesu béinnè de kó mutie ke dà: Òmòu ténke báá cááké a be nè a bo mbomè.

Kòo tancòumbèè keè ò béimmè.

Yesu bètimè bēpotambè Kuyie ncīètè

(Wénté Matie 21:12-17 nè Duku 19:45-48 nè Isāā 2:13-22)

15 Bè tūòke dii mōnni Sedisadēmmu kè Yesu ta Kuyie ncīètè kémbetì befitíbè nè bedombe, kébuó

mbedítíceetibè kóò tábùrìbè nè bèè fiiti sinónkpeé be kàrè.

16 Ò í nyie nkòò mǎu mpēnkùnè tipotanti Kuyie nciētè borè,

17 kédeè ké mbè tiè nke tú: Ti wàrimu ke tú: Bè bo nyu n cīētè ke tú mubáammu kpete yebotè yemau yó mbáá ndè kè díndi né tè dǎò beyóóbè kó disàrì.

18 Kuyie nkuó nìùbè kó bekótìbè nè ikuó wǎǎbè tì kèè diì mǎnnì kénwanti bè bo yīmè kēpī nYesu kékua, ke né nhò dé ke yé benitìbè bemau do pénsìrimè o náàntì.

19 Dè yuoté diì mǎnnì Yesu nè o tancóumbè kè bèè yè dihei.

*A bo mbáammè Kuyie nke tá
(Wénté Matie 21:20-22)*

20 Kè dèè wenté kè bè mpēnké kényà muù tie kè mù kpeí nè mu cīenko.

21 Kè Pierii dentení dèè wee dǎò kénáké Yesu ke dǎò: Okóti wénté mutie a wee béinnè mù ke kpeí.

22 Kè Yesu bè tēnné ke dǎò: Ntǎnè Kuyie, n di náá ntimómmǎnti nti

23 kòò mǎu nàké di ntǎrì ke yī: Íté a me mbo dè kédò dàméèrì miēke bá ke í yīèkù, ke tá ke dò nhò béi nti bo dǎò, tì bo dǎò.

24 Dèè kpéí nte kè n di náá nke tú: Di móú dèè kó dimàà nè mubáammu miēke di ntá ke dò ndi dè pètému, Kuyie bo dè ndi duó.

25 A cómmú diì mǎnnì ke báá nKuyie nkàa dèntení ke dò nha mǎkenè òmǎu tìmatì cīé nwe, kàa cice wèè bo kēĩnkè kòo da cīé nha yei. [

26 Kè di me nyí cǐnko ditàbè, di cice wèè bo kèĩnkè, ò báá di cǐé ndi yei.]

Yesu wērímú bonní de?

(Wénté Matie 21:23-27 nè Duku 20:1-8)

27 Kè bèe wēte Sedisademmu kè Yesu ncenti Kuyie ncǐtè miεε kè ikuó niùbè kó bekótíbè nè ikuó wāābè nè Kuyie ncǐtè kó bekótíbè kè bèe kateni Yesu borè,

28 kòò beεε ke dò: Nè òmmu wērímú mmu a dōrinèmè die? We nda duó ndinuù kàa dè dòòri?

29 Kè Yesu bè tēnné ke dò: N yóó di beεε tìmatì mǎà ndi, kè di n tēnné, n né di náké nè mùù wērímú mmu n dè dòòrinèmè.

30 Isǎa do āā wèè bàtémmù do bonní benitibè boràa kè Kuyie mborè? Dí n tēnné.

31 Kè bè nnáá mbe máa ke tú: Kè ti yĩ de kóo bàtémmù do bonní Kuyie mborè ò dò: Ba nkpeí nné te kè di í tá Isǎa?

32 Kè ti me nyĩ: De kóo bàtémmù bonní benitibè borè...

(Bè do dé benitibè mbe, ke yé be mōu bè do yémèmu ke dò nyIsǎa tu Kuyie mpāānāaṅtì náaṅtò mómumu.)

33 Kè bèe tēnné Yesu ke dò: Ti í yé. Kè Yesu dò: M me mbáá di náké nè mùù wērímú mmu n dè dòòrinèmè.

12

Betōmbè yeibe

(Wénté Matie 21:33-46 nè Duku 20:9-19)

¹ Kè Yesu mbè náannè yenáaṅhāntiyè miεε ke tú: Onitì mōu wèè do fiíkú detie mbè tu dè fínyĩ, kémaá kuduotí ké dè fii, kédammú difōtìrì bè yó nhūtírì

dè yetebe, kémaá didènni bè bo ndekù di ke baa kupaku, kédeè kéité kékatè kupòòkù.

² Yetebe bi dii m̀nni kòo t̃o nho kóo t̃nti m̀u bet̃mbè borè kè bè bo di duónko o kó yetebe.

³ Kè bèè ò p̃i nképuotí kébeti bá bè í nhò duó ndèmarè.

⁴ Kè kupaku yiè nwēte kèt̃nko ot̃nti d̃rì kè bèè ò k̀mmu kóò s̃ámmú.

⁵ Wèè te kupaku kòo yíe kèt̃nko ot̃áánwè kè bèè ò k̀u, ké me ndòò bet̃bè péu kénk̀u biè nke puoti bet̃bè.

⁶ Kòo bire deè máà nkpaá ò d́o dè mediè nkòo dente ké dè t̃nko, kòo yèmmè ndò mbè bo dè ỹte.

⁷ Kè bè né dake ke d̀: Ntenè wèè yóó tieke kupaku, yóunè kè tí ò k̀u ké k̀u tieke.

⁸ Kè bèè p̃i nho bire kékuò kédootóo kupaku m̀nku.

⁹ Kè Yesu bè beke ke d̀: Kupaku yiè mbo d̀ò ba de m̀nni? Kè bè d̀: Ò bo k̃te kékuò de kó bet̃mbè kéwaá mbet̃bè kéánné o paku miéke.

¹⁰ Di í k̀a nt̃i ẁri ke tú: Bèè maà bè dootóo dii t̃rì dii naá ndipũ kó dit̃rì m̀mm̀ndaà?

¹¹ Ti Yiè nKuyie nkuù d̀ò de kó tidietì kè ti t̃i yà kè dè ti naati.

¹² Ikuó niùbè kó bekótibè nè ikuó ẁábè kè bè nwanti bè bo ỹmè k̃p̃i nYesu ke ỹè bè bantémè ke d̀ò nho ánté bembè ke né ỹte dit̃nni, k̃yóu, kéité.

Sesaa k̃p̃e nè Kuyie nk̃p̃e

(Wénté Matie 22:15-22 nè Duku 20:20-26)

¹³ Kè bèè t̃nko Fadis̃̃be mabè nè Ed̃ati kó f̃naf̃e k̃obe mabè Yesu borè, kè bè bo ò díí nk̃yà ò bo b̃i nt̃imatì k̃eyetè kè bèè ò p̃i.

14 Kè bèe katoo Yesu borè kóò beke ke dà: Okóti ti yému ke dò nha náá timóm̄m̄nti bá a í yĩ̀kù òm̄ò, bá kòò tú wè, ke benkú Kuyie nkó kuce nè timóm̄m̄nti. Dè wenni ke dò nti yietí dàm̄pòò Odommu kàbe kóò kpààtàà? Ti dò nkéyietáà, kè ti báá yietí?

15 Kè Yesu banté be yèmmè bomè mèdémè, ké bè beke ke dà: Ba nkpeí nte kè di dó ké n díí? Duónnènní fedífè femáà kè n yà.

16 Kè bèe ò duó, kòò bè beke ke dà: We nte diyuu dii, nè diyètìrì dii? Kè bèe ò tè́nné ke dà: Sesaa, Odommu kóò kpààtì.

17 Kè Yesu bè nàké ke dà: Duónnè Sesaa o kperè kéduó nKuyie nku kperè.

Kè dèe bè di mediè nnè ò bè tè́nné tì kpéí.

Dipopuò í bo kè̀nkè

(Wénté Matie 22:22-33 nè Duku 20:27-40)

18 Kè Sadusĩ̀be bèe í yie mbecírìbè yóó yántémè kè bèe katení Yesu borè kóò beke, ke dà:

19 Okóti nte M̄yisi ti duó nyì kuó ke tú kòò niti ku ke yóu o pokù bá ò í m̄ake debire, o nantèe ò tùóté kòò peitè ibí kè ì s̄oté wèè ku o c̄iè̀tè.

20 Benitìbè mabè beè do bo bèyiekè, kòò ketiwè m̄po kékú bá debire í bo.

21 Kòò dérìi tùóté de kóò kúpokù, kékú bá debire í bo, kè dè me ndò otã̀nwè.

22 Beyiekè bembè kè bè ntóú de kóò nitipòkù ke k̄, bá òm̄ò í nhò m̄à̀tenè debire, de kó dif̄nkúò kòò nitipòkù múnke kú.

23 Becírìbè bo yánté dii yie be we nyó nte de kóò nitipòkù, bem̄ou bè me nhò puokem̄mu?

24 Kè Yesu bè tɛ́nné ke dò: Ntenè dèè kpéí nte kè di yeté, di í banté tìl wàri, di me nyí banté Kuyie nkó muwɛ́rímú.

25 Bɛcíríbè bo yánté d̀̀l̀̀ m̀̀nǹ̀i bɛnitidaabè í yó mpuokú, bɛnitipòbè me nyí yó nyenkú, bè yó nd̀̀onnè Kuyie ntòrè d̀̀ommè mme kɛ́ĩnkè.

26 Kè bɛcíríbè kóò kɛ́yánté kpeti nti, di í kàa m̀̀M̀̀oyiisi pátiri miɛke Kuyie ndo ò nàké tì difàpèù miɛke ke d̀̀: Kù tu Kuyie nku Abarahammu nè Isaki nè Sakɔbu bè do tũ nkùà?

27 Kuyie nyí tú bɛcíríbè kòku kù tú bɛfòùbè kòku nku. Dì yetému mediè.

Ikuó ù pɛ̀ɛ̀tɛ̀ itɛ̀l̀̀

(Wénté Matie 22:34-40 nè Duku 10:25-28)

28 Kè ikuó wã̀t̀̀t̀̀i m̀̀ə̀̀u keè bè nàámmè kɛ́yà Yesu tɛ́nné m̀̀èè botí mesàà Sadusĩɛbe bèè í tá mukúkɛ́yántimù bomè kɛ́tɔ́ónko Yesu borè kóò beke ke d̀̀: Kuyie ntannùù òndi pɛ̀ɛ̀tɛ̀ yeteyè.

29 Kè Yesu ò tɛ́nné ke d̀̀ òntenè d̀̀l̀̀ pɛ̀ɛ̀tɛ̀ yeteyè: Kém̀̀m̀̀únè d̀̀́ndi Isidayɛɛribe, ti Yiè nKuyie ntú Kuyie nku, kùù bo kumáà.

30 Á ndó a Yiè nKuyie nnè a yèmmè m̀̀m̀̀ə̀̀u nè a wɛ́nni dim̀̀ə̀̀u nè a c̀̀iì m̀̀m̀̀ə̀̀u nè a wɛ́rímú mum̀̀ə̀̀u.

31 Nte diteri d̀̀l̀̀ d̀̀i tũ: Á ndó otòu a d̀̀ó m̀̀èè botí amáà. Yèmayè ténke í pɛ̀ɛ̀tɛ̀ yie.

32 Kè ikuó wã̀t̀̀t̀̀i ò tɛ́nné ke d̀̀: Okóti dè wennimu a nàké timómm̀̀nti nti, Kuyie mbo kumáà ndi kutekù makù í bo.

33 A bo nkù dómè nè a yèmmè m̀̀m̀̀ə̀̀u, nè a c̀̀iì m̀̀m̀̀ə̀̀u nè a wɛ́rímú mum̀̀ə̀̀u, kéndó otòu a d̀̀ó m̀̀èè botí amáà deè pɛ̀ɛ̀tɛ̀ bè feu ìl̀̀ wṹ ke tuò nyewũ̀̀t̀̀rè ìnkè Kuyie nkpeí, ke kù pã̀nnè yepã̀rè teyè péu.

34 Kè Yesu nsó nwe ò tènne nè meciì nkóò nàké ke dò: Á tókénèmu Kuyie nkpààtiyuu.

De kó difōnkúò òmòu ténke í ndàátí kóò beke tìmatì me kó kubotí.

Kirisi nè Dafiti

(Wénté Matie 22:41-46 nè Duku 20:41-44)

35 Kè Yesu nsóké ke bè tiè Kuyie nciētè miēke ké bè beke ke dò: Ikuó wāābè bo yīme ke dò Kirisi tú Dafiti yaābire?

36 Ke yé Muyaánsààmù do niitémè Dafiti kòò bēi nke dò: N Yiè nKuyie nnàkémù n yiè nke yī nkari m bakù you kè n yàà da duónnè a kpantídentòbè kàa bè cùùti.

37 Kè Dafiti do ò yu ke tú o Yiè, o Yiè mbo yīme kéwēte kéntú o yaābire? Kè kunitisūkù nhò kèmmú kè dè kù naati.

Yesu yēmmè bè ndake ikuó wāābè kpéi

(Wénté Matie 23:1-36 nè Duku 20:45-47)

38 Kè Yesu mbè tiè nke tú: Daatenè ikuó wāābè kpéi mbèè ò ndó kénhā yeyaābòrè diyè kè benitibè bo mbè dōu nkè bè dēúkunko yaárè miēke.

39 Ke ò ndó yekàrè de ìkè kpeye titiintouti miēke nè yebaa miēke.

40 Ke fekù bekúpobè kperè, ke ò mbáá Kuyie kémante, Kuyie mbo bè poté kè dè ncáá ke yóu.

Okúpocīrì kó dipānni

(Wénté Duku 21:1-4)

41 Diyie marì kè Yesu nkari Kuyie nciētè miēke ke wetì bè āā dè idíítí, ke wéí benitibè āā mèè botí, ke tikpàti yembè péu āā idíítí mediè.

42 Kòo kúpocĩrì mǎu tuǎkení kěǎnné fedífè sǎmpófè.

43 Kè Yesu yú o tancòumbè kě bè nàké ke dǎ: Mómumu nwe n di náámmè okúpocĩrì yie nweè ǎnné kè dè pèèté betǎbè.

44 Ke yé bè ǎámè ke suǎmmu mediè. Wenwe nè o cĩti mieke kòo ǎnné ò do mǎke fè ke bo dinè femǎu.

13

Kuyie ncĩètè kó muǎmmù

(Wénté Matie 24:1-2 nè Duku 21:5-6)

1 Yesu yetiní dǐi mǎnni Kuyie ncĩètè kòo tancòumbè kòo mǎu ò nàké ke dǎ: Okóti wénté káyà bè maánè yèè tǎrè Kuyie ncĩètè yè wenni mèè botí, kèwénté Kuyie ncĩètè wennimè.

2 Kè Yesu ò tǎnné ke dǎ: A wúó ntè maá ke deu mèè botáá? Ditǎrì marì í yó nkpaá nǎnké diterì ñnkè. Demǎu dè bo duó.

3 Kè Yesu nkari Odifè tǎrì ñnkè ke wetí Kuyie ncĩètè. Pieri nè Isaku nè Isǎǎ nè ǎntidee kè bèè ò beke bemáá borè ke dǎ:

4 Á ti nàké dè yóó dǎò dǐi mǎnni nè ti yóó yà dè kébanté ke dò nde mǎnni tǎòke.

Tù yóó tuǎkení kè kutenkù né na kèdeè

(Wénté Matie 24:3-14 nè Duku 21:7-19)

5 De mǎnni kè Yesu mbè nàá nke tú: Ndakenè kòo mǎu báá di souté.

6 Ke yé benitìbè péu kǎrinimè ke bo ntú beè tú Kirisi, ke suó kusǔkù.

7 Di yóó keemu bè náámmè mudoò kpéi nnè mu kó kutoweku, kufǎwáá mbáá di pĩ nke yé dè dòmmè kétuǎkenímu, dè né mu nyí yó ntú kumǎnku.

8 Ku mbotí bo íté kénkpannè kutekù, kè di nkpààtiyuu íté kénkpannè diterì, kè ketenkè nsánti tipúti timou, kè yekòbèe tanní, dè bo ndò nkupèitèyonku òò ketémè onitipòkù.

9 Nyénè dimáà kpéí, bè bo di katenè tibeéndieti kè bè ndi puotì ipààti titíintouti mieke, ké di katenè bekpààtibè borè nè ketenkè yembè borè n kpéí, kè dí bè nàké n kpéí.

10 Ke yé medeetímè kó tináaànti dòmme kékete kénáké ibotì imou ndi.

11 Kè bè di kòrinè di mònni tibeénti di báa niité kénwaà ndi bíi bo nàké ti, kè de mònni tùòke di nnáà tii taàni di nò ke yé di í yó nnáámmè di mómmombè, Muyaánsààmù muù yó nnáà ndi kpéí.

12 Benitibè bo fiiti be neí nè be kó bekótibè kè bèe bè kùò kè ibí cicebèe ì fiítì kè ibí sīntenè ì cicebè kédúò nkè bèe bè kùò.

13 Benitibè bemou bo ndi níi n kpéí, wèè me mbo nwéèrì kétuòkenè kumànkù ò bo cooté.

Yewe yeiyē

(Wénté Matie 24:15-28 nè Duku 21:20-24)

14 Kè di yà di mònni isòke ì duò mmeyèncààrìmè kè ì bo ì do í dò nkémbo dè, wèè kàa nwèe dàò meyoàmmè, kè dè sò mbèè bo Sudee kó ketenkè bèe coké kédeke yetārè ìnkè.

15 Kè dè sò nwèe bo o cīètè kudànkù ò báa cúténì kudieku ke bo túóté o kperè.

16 Kè dè sò nwèe bo kupaku ò báa kò ke bo túóté o yaàbòrì.

17 De kó diyie dè bo nyóùnè benitipòbè bèè bo mpúò nnè bèè bo ntò ibí.

18 Mbáánnè Kuyie nkè dè báa tuòkení diyòò mieke.

19 Kε yέ δε κό γεwe μεγεñcaàrìmè mèè yó mbo με κό kubotí mu nyí ãnné nè Kuyie ndòòmè kutenkù, mè με nyí kpaá ke bo ãnné bìtì.

20 Kε Kuyie ndo í yààte δε κό γεwe òmòu na bá nyenté, kù με nyè yààte ku κό benìtìbè kù tããté bè kpreí nke.

21 Kòò mòu di nàké ke tú: Kirisi bo die nyoo cie, di bá ntì tá.

22 Kε yέ Kirisi tekùbè nè bèè yó ntú bemàà Kuyie mpããnaàntì náam̀bè bè yóó ãnnémè kéndəori tidietì nè ðemare cànnè ke dó kəsouté bá nè Kuyie ntããté bè.

23 Nyénè dimàà kpreí, n die nke di nàkému demou.

Yewe sonye

(Wénté Matie 24:29-31 nè Duku 21:25-28)

24 De κό γεwe mieke mefěũtímè memme κό difãnkùò, diyìè bo soute, otànkù ténke bá mpèl.

25 Kε siwãã nduòní keĩnkè kε siwãã diesii sãntè.

26 De m̀nni kε bèe yà Kuyie mBire kε ðe cutiní γεwetè mieke nè muwērimú diemù nè Kuyie nkó tikpeti,

27 kėtō nho tãrè itemm̀anke imou kε yee tí nKuyie ntããté bè.

Fikie kó mutie kó medonnimè

(Wénté Matie 24:32-35 nè Duku 21:29-33)

28 Banténè fikie kó mutie kó medonnimè, mu bake sũũkè ði m̀nni kε mu fãàtì bitírì di ãã bantému ke dò ndiyõõ tónní.

29 Mèè botí nku di yà ði m̀nni kε ðende κό dimàà tũ̀kení di nyé ke dò nhOnìtìbire tónnímu ke bo dibòrì.

30 Timóm̀m̀nti nti n di náammè benìtìbè bèè fòu ði m̀nni bè í yóó kú bemou kε ðe mu nyí tũ̀kení.

31 Keĩnkè nè ketenkè dè bo pēēté, n náaṅtì me mbáá pēēté bitì.

Ndakenè
(*Wénté Matie 24:36-44*)

32 Òmòù í yé de yiè yoo de m̀̀nnì, bá Kuyie nt̄rè bá Kuyie m̄Birɛ, Kuyie nkuù máà yé.

33 Ndakenè ke báá duó ke yé di í yémè dè yóó tuɔkení d̀̀i m̀̀nnì.

34 Dè bo d̀̀ò kéndonnè oǹ̀tì wèè k̀̀rì kupò̀̀kù ke benke o c̄f̄ètè o t̄mbè ke duó mbá wè o t̄mmú ke nàké wèè bàà dibòrì ke yĩ ò báá duó.

35 Ndakenè ke yé di í yémè tɛc̄f̄ètè yiè nwētíní d̀̀i m̀̀nnì, kè de yèmmɛ kuyuoku yoo keyènkè cuokè, yoo dikodak̄̀n̄n̄i yoo kukũwentóo.

36 Nyĩ̀̀kùnè ò bo nwētínímè ke s̄́ ndi yè nke duó k̀̀ò di déété.

37 M me ndi nàké tì n ti nnáá mbeǹ̀tìbè bɛm̄ou: Ndakenè!

14

Bɛ do dakiimè ke bo p̄́ nYesu
(*Wénté Matie 26:1-5 nè Duku 22:1-2 nè Isã 11:45-53*)

1 Ke s̄́ nde kpaá yewe yèdèè kè diyentébanni nè p̄̀èbè bèè í k̄̀orɛnè mutie mùù muuti p̄̀è kè mu kó dibanni né tuɔkení, kè ikuó niùbè nè ikuó wããbè ñwanti bè bo yĩme k̄̀p̄́ nYesu k̄̀kuɔ.

2 Ke yé bè do túmè: Ti báá ò p̄́ ndibanni miɛɛ, ti yàà bo cé ndikp̄̀nnì beǹ̀tìbè cuokè.

Onitipòkù wèè còú nYesu yuu tudààrí
(*Wénté Matie 26:6-13 nè Isã 12:1-8*)

³ Kè Yesu ríbo Betannii Simᵒᵒ dikònni c̄fètè. Bè kàri dii m̀nni ke yo nkòo nitipòkù m̀u taroo ke to dimátidènni péiri, kè di piéké t̀d̀ààri idíítí dieyi kou bè d̀ònnè wè mutie bè tú mù náàri, ké di b̀óté kécóú nYesu yuu t̀d̀ààri.

⁴ Kè d̀èe yonke bèmabè be miεke kè bè nnáá m̀emáà ke tú: Ba nkpréi nte kòò càke de kóò t̀d̀ààri.

⁵ Ti na bá nhò fité dibenni t̀mmú dìítí k̀pāmmú beç̄rìbàà?

Kè bè ñkpannè de kóo nitipòkù.

⁶ Kè Yesu bè nàké ke d̀ò: Yóunè we, dè d̀omme kè di caàri o yèmmè? Ò d̀ò mèd̀òrìmè sààmè m̀e n kpéi.

⁷ Ke yé di yó mbonèm̀mu beç̄rìbè, di bo na ké bè d̀ò mèsàà ndi d̀ò dii m̀nni, mí m̀e nyí yó nhā ke di bonè.

⁸ Ò na nd̀òmmè ò p̀anke me nd̀ò, ké nh ānné t̀d̀ààri kè m bo m̀baànè n f̀ti.

⁹ Timómm̀nti nti n di náammè kutenkù kum̀u miεke bè bo nàké dè mèd̀etímè kó tináàn̄ti bè bo nàké de kóo nitipòkù d̀ò dè, kéndenniní o kpéi.

Sudaasi do d̀òmè k̀p̄i nYesu

(Wénté Matie 26:14-16 nè Duku 22:3-6)

¹⁰ Kè Sudaasi Isikadiyoti, Yesu tancóumbè t̀p̄ítè nè bèd̀ébè kóò m̀u k̀te k̀yà ikuó niùbè kó bekótìbè ke bo bè p̄i nYesu.

¹¹ Bè t̀i kèè dii m̀nni kè d̀èe bè narike kè bè d̀ò bè bo ò duó nyidíítí. De m̀nni kè Sudaasi nwanti dim̀nni sààri ò bo díinnè di ké bè p̄i nYesu.

Yesu nè o tancóumbè yommè diyentéban̄ni kó mudii

(Wénté Matie 26:17-25 nè Duku 22:7-14, 22-23 nè Isā̄ 13:21-30)

12 Pě̀ě̀bè bèè í kə̀rənè mutie mùù muuti pě̀ě̀ kó dibanni yiè kètìrì bè ɔ̃ fié dì diyentébanni kó ipe, kè Yesu tancóumbèè ò beke ke d̀̀: Yé a d̀̀ ti kə̀te kè kè da bə̀nné diyentébanni kó mudii?

13 Kè Yesu t̃ nho tancóumbè bèdébè kè bè nàké ke d̀̀: Kə̀tenè diheì miəke, di bo conè onitidòù m̀̀ kòò t̃ didúù nè menie nkè dí ò t̃nne.

14 Kòò ta dè, dí nàké de kó təc̃t̃è yiè nke d̀̀: Okóti tú yé ò yóó di kùù dieku miəke diyentébanni kó mudii nè o tancóumbè?

15 Ò bo di benke kudieku diekù kudànkù ìnkè kè kù t̃nt̃e páíí, dem̃u kè dè bo ku miəke, d̃nd̃e di yóó ti bə̀nnémè diyentébanni kó mudii.

16 Kè Yesu tancóumbèè íté kəkəte diheì miəke, kə̀nsó ndè d̀̀ nYesu do bè nàkémè, kè bèè bə̀nné diyentébanni kó mudii.

17 Kuyuoku kè Yesu tuəkoo nè o tancóumbè t̃pít̃è nè bèdébè.

18 Bè kàri dii m̀̀nni ke yo nkè Yesu bè nàké ke d̀̀: M̀̀mm̃u nwe n di náammè di kóò m̀̀ nè wè ti w̃ nke yo nweè yó n fíté.

19 Kè be yèmmèe caàrè bá wè kòo ò beke ke d̀̀: Mí nwaà?

20 Kè Yesu bè t̃nné ke d̀̀: Díndi n tancóumbè t̃pít̃è nè bèdébè kóò m̀̀ nè wè ti w̃ ndibuu dimàà miəke.

21 Onit̃bire yóó kúmu, t̃i w̃rimè de kpéí, wèè né bo fíté Onit̃bire ò bo yà. De yiè nkè bè do í ò peité dè na nt̃ũ.

*Yesu d̃úm̃mè Mudisààmù kó ikuó
(W̃nté Matie 26:26-30 nè Duku 22:15-20 nè 1
Kòd̃enti 11:23-25)*

22 Bè yo ndii m̀nni kè Yesu túóté p̀è k̀sãntɛ Kuyie nkédeè kòd ẁrí k̀duó nho tancóumbè ke d̀: Cáákénè, diɛ ndɛɛ benkú ke d̀ m̀ pã n k̀nti di kpéi.

23 Dɛ kó difɛnkúò k̀túóté fɛbòòfè, k̀sãntɛ Kuyie nké bè duó nkè bèɛ yã bɛmɔu.

24 Kè Yesu bè nàké ke d̀: Diɛ ndɛɛ benkú n yĩ, bè yó n kuɔ kè m̀ɛ còú, Kuyie nyóó taunnèmè benitibè kumàà, m̀è yóó cou kusũkú kpéi.

25 Timómm̃nti nti n di náámmè n t̀nkɛ í yóó yã mɛnà, nkè dè í tú m̀ bo ẁtɛ k̀yã d̀i yìè mɛpàmmè Kuyie nk̀pààtiyuu miɛkɛ.

26 Bè d̀ntè d̀i m̀nni Kuyie nkó yɛsã nkédeè k̀dekɛ Odifè tãrì.

Yesu do ỳmmè o tancóumbè bo ò yóu

(Ẁnté Matie 26:31-35 nè Duku 22:31-34 nè Isãã 13:36-38)

27 Kè Yesu nàké o tancóumbè ke d̀: Di bo n yóu dimɔu ke ỳ ti ẁrimè ke tú: M̀ bo poté opec̃nti kè ipee cíété.

28 M̀ bo ỳánté d̀i m̀nni, m̀ bo niitè k̀kɔtɛ Kadidee kè ndi baa.

29 Kè Pierii ò t̀nné ke d̀: Bá kè betòbè da yóu mí mbáá da yóu.

30 Kè Yesu ò nàké ke d̀: Mómm̃u nwe n da náámmè, yìe nkó keỳnkè tɛkɔtɛ bo nyóó kuɔ mm̀dérímè kàa yetɛ kucɛ mɛtããti ke tú a í n ỳ.

31 Kè Pierii yetɛ ke d̀ bitì! Bá kè bè bo n ẁnnénè k̀kuɔ m̀ báá da yóu.

Kè betòbè m̀nkɛ mɛ mbéi.

Yesu báámmè Kuyie Setisemandee miɛkɛ

(Ẁnté Matie 26:36-46 nè Duku 22:39-46)

³² Kè bèe tuòke dibòrì mari kè bè dì tu: Setisemandee kè Yesu náké o tancòumbè ke dò: Nkarinè die kè n kote kébántè Kuyie.

³³ Kòo nneínè Pieri nè Isaku nè Isãã, kòo kòm̀b̀ù̀ò̀t̀i ñduò kòo yèmmè cààrè.

³⁴ Kòo bè nàké ke dò: N yèmmè meè cààrè mediè mmóm̄mm̄omme kè dè n tonté, nkpaánè die ndi né báá yè nkéduó.

³⁵ Ke détoó sám̀p̀ò̀rè kénínkú késĩnné kébántè Kuyie nke dò: Kè dè bo yie ndimònni dii, mmeféũtímè kperi, n détenè.

³⁶ Ke mbáá nKuyie nke tú: N cice a n̄mmu dem̄u a yóu kè m báá yã fe mbòòfè mēfēũtímè kofe. Á d̀ò̀ ã d̀óm̀è kè dè bá ntú n d̀óm̀è.

³⁷ Kòo nwētiní o tancòumbè borè ke ś mbè yè nke duó, kòo beke Pieri ke dò: Sim̄o a yè nke duómaà? Á í na ke bo nwúó tewebiètè mēfitímè mēm̄áà miēkaà?

³⁸ Nwúónnè ke báá nKuyie nkè mesoũmmè báá di na. Meyèmmè mie d̀ómu kéd̀ò̀ ñesàà, nkè tik̀ò̀nt̀i né kpa muwērímú.

³⁹ Kòo wēte kékprénté, kémbáá nKuyie, ke náá nhò baa do náá ntì.

⁴⁰ Kéyíé kéwētení o tancòumbè borè ke ś mbè yè nke duó kè be nuò ncēēke, bè í nyà bè bo ò nàké tì.

⁴¹ Ò wētení dii m̀ònni kuce metããmmè ké bè nàké ke dò: Di wēte ke duómu keompua? Dè d̀ò̀ ke d̀è̀emu, dimònni t̀ù̀ò̀kemu kè bè bo fíté Onitibire kè benitiyibe dè pĩ.

⁴² Íténè kè tí kote, ntenè wèè yó m pĩ ke t̀ù̀ò̀kení.

Bè p̄ĩrmè Yesu

(Wénté Matie 26:47-56 nè Duku 22:47-53 nè Isãã 18:3-12)

⁴³ Yesu kpáá ke me nnáá nkè Sudaasi, o tancòumbè tɛpíítè nè bèdébè kòò mǎu tǔ̀kɛní ke nɛínè ikuó niùbè kó bekótíbè nè ikuó wǎǎbè nè Kuyie nɛíètè kó bekótíbè tǎnní bè, kè bè tǔ̀ yese nè yedùrè.

⁴⁴ Ke sǎ nwèè yóó fítè Yesu ò nàké difñni ke tú: Kè n dǎu nwe, kòò ǎrí, di banté ke dǎ weñwe, kóò pǐ kè nhò bàa mesàà.

⁴⁵ Ò tǔ̀kɛní dii mǎnni Yesu borè ke pǎnke dǎ: Okótì!

Kédeè kóò ǎrí.

⁴⁶ De mǎnni kè de kó benitìbè pǎnke munnéní kǛpǐ nYesu.

⁴⁷ Kè Yesu tancòumbè kóò mǎu nǎte disiè kéhei nkédate ikuó niùti diewè kóò tǎnti toò.

⁴⁸ Kè Yesu bè nàké ke dǎ: Di kǎtɛnní yese nè yedùrè ke bo m pǐ ke dǎ n tú onitikǎuti.

⁴⁹ Nh ǎ mbo yewe yemǎu di cuokè ke di tiè nKuyie nnáǎnti Kuyie nɛíètè mièke bá di í m pǐ, dè tǔ̀ke kè dè bo dǎ tì wǎri ke yǛmmè mme.

⁵⁰ De mǎnni kòò tancòumbè bɛmǎu ò yóu kécoké.

⁵¹ Kòò dapaà mǎu nkpaá kòò tǔ̀ nke dáátí kuyààkù máà kè bè ndó kóò pǐ,

⁵² kòò fñnko kuyààkù kécoké mebii.

Bè bekénèmè Yesu

(Wéntè Matie 26:57-68 nè Duku 22:54-55, 63-71 nè Isǎa 18:13-14, 19-24)

⁵³ Kè bèe kǎtɛnè Yesu ikuó niùti diewè cǐètè, ikuó niùbè kó bekótíbè nè Kuyie nɛíètè kó bekótíbè nè ikuó wǎǎbè, kè bèe tíi nde borè.

⁵⁴ Kè Pɛiri ntǔ̀ nYesu ke díetiri, ke yàa tannenko ikuó niùti diewè kó kudànkù mièke, kénkari tihǎǎpònti borè, ke iiri muhǎá.

55 Ikuó niùbè kó bekótíbè nè dibeéntĩnni kè bè nwanti Yesu dòò tì, tì bo nte kè bèe ò kùò bá bè í mpèté.

56 Kè besũkùbè nsóu nke náá nYesu nu ncàkemu bá bè tetì í mmáá.

57 Kè bèmabè nyiiti ke sóu nke tú: Tì kèè kòo tu

58 ò bo pante Kuyie ncĩètè benitibè maá tè nè be nou kémaá tetetè yewe yètããti mieke tèè í yó ntú benitibè maá tè.

59 Bá nè memme be tetì í mmáá.

60 Kè ikuó niùti diewèe íté ditĩnni cuokè kébeke Yesu ke dà: Á í yóó ténne tĩmatàà? Benitibè bie nyè nha dòò ba?

61 Kè Yesu ncĩéké, ò í mbéi ntĩmatì kè ikuó niùti diewèe yíé kóò beke ke dà: Fòò tu Kirisi Kuyie nti sãntí kù kó debiraà?

62 Kè Yesu ò ténne ke dà: Eè n we ntú, kè di bo yà Onitibire kòò kàri Kuyie mmuwèrímú mumou yìè mbakù youú, kóò yà kòò cutinì nè yewetè keĩnkè.

63 De mǎnni kè ikuó niùti diewèe kèté o yaàbòrì, kébéi nke dà: Dè ténke dòmmu ti níwàà nwèè bo náké ò dòò mèè yeinaà?

64 Di kèemu ò sãámmè Kuyie, di yèmmè dòmmè?

Bemou kè bè dà: Ò dò nkékuomu.

65 Kè bèmabè nhò sùu tinóntõùti, kékáá nho ìkè kuyààkù ké nhò puotì yenacèkuute ke náá nke tú: Banté wèè da poté.

Kè tihããpònti nhò bèmmu.

Pieri nennimè Yesu

(Wénté Matie 26:69-75 nè Duku 22:56-62 nè Isãã 18:15-18, 25-27)

66 Kè Pieri nkpaá ke bo ketenkè kudànkù kè ikuó niùti diewèe kóo nitipotõnti mǎu tũkèní,

67 káyà Pieri kòò ììri muhãáá, kòò ò wènté mesàà, kòò nàké ke dò: Fṣ nha múnke do tūmmu Yesu Nansareti kou.

68 Kè Pierii nenni Yesu ke dò: N yí banté a dṣ ké n nàké tì.

De kó difṣnkúò ke íté kudànkù kéntati kukpánkpánkù kè tekotee kuó.

69 Kè weè nitipòkùu wēte kòò yà kénáké bèè dè bo ke dò: We nnìtì tú be kòò mṣu nwe, kè Pierii wēte kénenni.

70 Kè dè nyóó yíé kè bèè dè bo kè bèe náké Pieri ke dò: A mènke bè wēñnèmu ke yé a tùmè Kadidee kou ke náá nKadidee kó tináañtì.

71 De mṣnni kè Pierii parikè ke dò: N tú n yí yé onìtì di me nnáá nwèè kpéí, kè n sóummu Kuyie nni ncṣṣ.

72 Dende bàmbà nkè tekotee kuó nkuce medérímè kè Pierii dentení Yesu sòò ò nàké tì ke tú: Tekote bo nyóó kuó nkuce medérímè kàa pàrikè kuce mètàãtì ke tú a í n yé. Kè Pieri nkuò.

15

Bè do dakémè ke bo kuṣ Yesu
(Wénté Matie 27:1-2, 11-14 nè Duku 23:1-5 nè Isãã 18:28-38)

1 Dikūnweñni sèì, ikuó niùbè kó bekótíbè, nè Kuyie ncṣṣtè kó bekótíbè nè ikuó wãàbè nè dibeéntīnni dimṣu, kè bèe tíí nke bo yà bè yóó yīmè Yesu, memme kè bèe ò bou kékatenè kéduó mPidati Odommu kṣbe kòò kùmàndáà.

2 Kè Pidatii ò beke ke dò: Fṣṣ tu Sifube kóo kpàtàtà? Kè Yesu ò tēñné ke dò: A ti mbéi.

3 Kè ikuó niùbè kó bekótíbè nnáá nYesu nu ndòò dè.

4 Kè Pidatii wēte kébekε Yesu ke dò: A í yóó ténné tìmatàà? A í yo bè tu a dòò dèè kó dimàà?

5 Bá Yesu ténke í ntéñné tìmatì kè dèe di Pidati.

*Pidati yèmmè bèe baaké Yesu kéfúinko Barabaasi
(Wénté Matie 27:15-26 nè Duku 23:13-25 nè Isāã
18:39-19:16)*

6 Bá dii yentébanni miεke Pidati do ãã fīi nkukpetínkù kumáà ndi ditīnni yē nwèe fīi nkù.

7 Kε s̄ mbè kpetí onìti m̄ò kòo yètìrì tú Barabaasi nè o k̄obe, ke yé bè do yetemè okpààti kpeti, kè dikpànni ānné kè bèe kuò onìti.

8 Kè ditīnni k̄ote Pidati borè, kóò nàké ke dò, wèe bè dòò ò ãã bè dòòmè.

9 Kè Pidatii bè beke ke dò: Di dó n fīinko Sifube kóo kpààti nweà?

10 Ke yé ò do yémèmu ke dò nyikuó niùbè kó bekótíbè pī nYesu be miεke ò péi mèè kpéi nke.

11 Kè ikuó niùbè kó bekótíbè nsukíi ditīnni kè di bo duó nkè Pidatii fīinko Barabaasi.

12 Kè Pidatii yíé ké be beke ke dò: Di né dó n yīme di tú wè Sifube kóo kpààti?

13 Kè bèe wekii ke dò: Baaké we kudapāātí ĩnkè!

14 Kè Pidatii be beke ke dò: Ò dòò òmmε yei? Kè bè d̄oke wekii mediè nke dò: Baaké we kudapāātí ĩnkè.

15 Kè Pidati ndó ditīnni yèmmè bo narikemè ke fīinko Barabaasi kéduó nkè bèe puotí Yesu yedá kédeè kòo ò duó ntihāāp̄antì kè ti bo ò baaké kudapāātí ĩnkè.

Bè ìnnémè Yesu ipo

(Wénté Matie 27:27-31 nè Isāã 19:2-3)

16 Kè tihããpòntì tannè Yesu Odommu kàbe kóò kùmàndàà cīètè, bè kàri dè ke bekù, ke tí ntihããpòntì timòu.

17 Kóò dàtínnè diyaàbòrì wũõrì kécití ipo kóò ínné,

18 kédèè ké nhò daú ke tú: A boà f́ nSifube kóò kpààtì!

19 Ke puotì o yuu kuhãri koò tĩũ tinóntõũtì, ke ninku ke sīnko o ìkè ke dò mbè ò dõu.

20 Bè ò daá dī mǎnnì kénsànnè kédèite diyaàbòwũõrì, kèwète kóò dàtínnè o yààtì, kóò yènnè dihei ke bo ò baaké kudapããtí ìnkè.

Bè baakémè Yesu

(Wénté Matie 27:32-44 nè Duku 23:26-43 nè Isãã 19:17-27)

21 Kè Sidenni èi kóò nìtì mòu nkũntiní kupaku kè bè ò tú Simõõ, Adèkisãntiri nè Dufuusi be cice, kè tihããpòntì ò pĩ nnè muwèrímú kédúó nkòo tã Yesu dapããtí.

22 Kè bèe kãtenè Yesu Kodikotaa (dèè tú kuyukóũ),

23 kóò duó mmenaà mmèè kãrenè mutie mùu kòu kuyonku bá Yesu í nyie nkéyã.

24 Kè bèe ò baaké kudapããtí ìnkè, kètãã tété kètotí o yààtì.

25 Diyie do berinè tewebiètè mèwei ndi dikũnweñnì kè bèe baaké Yesu kudapããtí ìnkè,

26 kèwãri mùu kpéi nte kè bèe ò baaké ke dò: Sifube kóò kpààtì, kédanne kudapããtí yómmè.

27 Kèbaaké benitikòubè bèdébè, òmòu o bakù yóu, otòu kucãnku. [

28 Mèmmè kè dèe dõò tì wãrimè ke tú: Bè ò wènnénè benitiyibe.]

29 Kε bè mpēnkù koò sǎǎ nke bókii yeyo ke tú: Hé! Fǎ nwèè do tú a bo pante Kuyie ncǐtè kémaá tetetè yewe yetāāti miεke,

30 δεετέ amáà! Cúténí kudapāāti ĩnkè.

31 Ikuó nìùbè kó bekótíbè nè ikuó wǎǎbè kè bè ndaú Yesu ke náá mbemáà ke tú, ò δεετέ betobè ò me nyí na ke bo δεετέ omáà.

32 Kirisi Isidayεεribe kóo kpààti, cúténí kudapāāti ĩnkè kè ti yà kéntá. Bè do baaké bè kóò peénnè, kè bè múнке nhò sǎǎ.

Yesu kumè

(Wénté Matie 27:45-56 nè Duku 23:44-49 nè Isǎǎ 19:28-30)

33 Diyìè cómmú dìi mǎnnì yeyo kè dèe biite ketenkè kemou kémbi kè dè yàà tuokenè tewebiètè mètāāti.

34 Tewebiètè mètāāti mǎnnì kè Yesu kuó mmediè nke dà: Edoyii, Edoyii, damasabakitanii (dèè tú: Kuyie, nKuyie, ba nkpeí nte kàa n yóu!).

35 Bèè dè bo kè be kó bèmabèε keè, ke béi nke dà: Keènnè ò yumè Edii.

36 Kè be kóò mǎu coké kéméúnní disǎsǎ mènyǎǎ nkécós nkuhāri yómmè kéyoutoo Yesu kòò bo yǎ, ke náá nke tú: Yóunnè kè ti yà Edii bo katení kóò cǔūnní kudapāāti ĩnkè.

37 Kè Yesu kuó mmediè, kètōte.

38 Kè kuyààkù kùu do pi Kuyie ncǐtè miεke ikuó nenti kó kudieku kè kùu kēté de ĩnkè nè difūñí.

39 Kè Odommu kó kuhāpǎnkù kùu ni tihāpǎnti tekòutè (100) kè kù còmúú Yesu ìkè káyà Yesu ku mèè botí kébéi nke dà: We nnìti mènke tú Kuyie mBire nde!

⁴⁰ Kè benitipòbè mabè dè bo ke cómmú medétimè ke wúó. Bèè kó bèmabè tu: Maari Makitadaa èi kou nè Isaku dedapùmbire nè Sosesi be yǝ Maari nè Sadombee,

⁴¹ bèè do ò neitinè ke pĩ nho tǝmmú ò bo dìi mǝnni Kadidee, nè benitipòbè tǝbè péu bèè do ò neiné kékǝte Sedisademmu.

Bè kǝnnémè Yesu

(Wénté Matie 27:57-61 nè Duku 23:50-56 nè Isǝā 19:38-42)

⁴² Kuyuoku bè do ǝǝ tǝntè kù demǝu kè dè né wenté tǝmǝpùtè,

⁴³ kè Sosefu Adimatee èi kou, kòò tú dibeéntǝnni kou kè bè ò dé, kòo bàa Kuyie nkprààtǝyuu bo tuǝkenímè, kòo kǝte nè dikǝmbùò kényà Pidati kòò mǝǝ dinùù ke bo kǝnné Yesu.

⁴⁴ Kè Pidatii keè Yesu kumè mǝcǝā, nkè dèe ò di koò yu kuhǝāpǝnkù kè kù beke, ke bo yà Yesu ku kè dè mǝntè yoo dè í mǝntè.

⁴⁵ Kè kuhǝāpǝnkù ò nàké, kòo duó ndinùù Sosefu kòo bo túóté Yesu.

⁴⁶ Kè Sosefuu donté kuyààkù kécǝũnni Yesu kudapǝātí, koò pǝũ, kédǝú nkufǝti miεε bè keú kù dipèrì miεε, kédeè kèpoo nkutǝáárí.

⁴⁷ Maari Makitadaa kó diheì kou nè Maari Sosesi yǝ ke bè nwúó mbè ò dǝú ndè.

16

Yesu yǝntémè

(Wénté Matie 28:1-8 nè Duku 24:1-12 nè Isǝā 20:1-10)

¹ Kè teom̀pùtèe p̄ēētè kè Maari Makitadaa eì kou nè Maari Isaku ȳō nè Sadowbee kè bèe donté mekùò nkunòú natikù kōme ke bo kote képe nYesu.

² Ké pike cute dimáàsì kó dikũnweñni kentuokoo kufōti borè kè diyie yènní.

³ Kè bè mbékú bemáà ke tú: We mbii yóó ti poote kufōti kó kutáárí.

⁴ Bè wèntóo dii m̀nni kénsó nkuù táárí pòòte.

⁵ Kè bèe ta kufōti miēke, kégà odapàà mmòu kòò kàri, ke dáátí tiyaàpéitì kè kufōwaá mbè p̄i mmediè.

⁶ Kè weè dapàà mbè nàké ke d̀: Kufōwaá mbáá di p̄i, di wanti Yesu Nansareti kou nwe bè baaké wè kudapááti ìnkè. Ò yàntému ke ité, ò í kraá die, òntenè bè sòò ò d̀ú dè.

⁷ Katenè kénáké o tancòumbè nè Pieri ke d̀ ò niité Kadidee, di bo ke nhò s̀nké kéndonnè ò sòò di nàkémè.

⁸ Kè bèe yènní kécoké kè be k̀nti au bá bè ténke í te bemáà, bè í ndáátí kénáké òmòu timatì, ke yé kufōwaá ndie nke bè autémè.

*Yesu benkemè omáà Maari Makitadaa eì kou
(Wénté Matie 28:9-10 Isáa 20:11-18)*

[

⁹ Dimáàsì yiè kó dikũnweñni ndi Yesu yàntémè, kékété kébenke omáà Maari Makitadaa eì kou, ò do bèti wèè miēke yebokè yèyiekè.

¹⁰ Kòò kote kénáké bèè do neitinè Yesu, ke s̀ mbè kuò nYesu kó mukũũ.

¹¹ Bè kèè dii m̀nni Maari túmè Yesu yànté kòò ò yà bá bè í nti tá.

*Yesu benkemè omáà otancòumbè bèdébè
(Wénté Duku 24:13-35)*

12 De kó difõnkúò kòo tancòumbè bèdèbè nkõri deṗaa nkòo bè benke omáà kè dè ncaánnè ò sòò benkemè omáà Maari.

13 Kè bèe wētení ke múnkee tì nàké betòbè bá bè í ntì tá.

*Yesu do tōmmè o tancòumbè
(Wénté Matie 28:16-20 nè Duku 24:36-49 nè Isāã 20:19-23 nè Yesu Tõrè 1:6-8)*

14 De kó difõnkúò ke né benke omáà o tancòumbè tēpiítè nè omáà ke sǝ mbè kàri ke yo nkòo bè kpannè bè í támè ke dò nhò mènke yǎnté. Kè be yèmmè kpaá kpeñni, ke yé bè do í támè bèè tu bè ò yà koò yǎnté be kpeti.

15 De mǝnni kè Yesu bè nàké ke dò: Kòtenè kutenkù kumou kénáké Tináaṣààtì benìtibè bemou.

16 Wèè bo tì yie nkè bèe ò ānné bàtémmù Kuyie mbo ò deeté, kè wèè í tì yie nkùu ò kpetínné.

17 Ntenè bèè bo yie mbè yó ndǝri tìi dieti: Bè bo mbeti yebòkè nè n yètìrì, kénnaá ntináaṣàntì.

18 Bè bo mpǝ nyiwààke bá ì í bè dǝmmù, kè bè yǎ mutie mùu kòu mù báá bè dǝdǝ meyei mmamè, bè bo nnõnku be nou bemuǝmbe ñnkè kè bè miérì.

*Yesu wète ke dèkemè keñkè
(Wénté Duku 24:50-53 Yesu Tõrè 1:9-11)*

19 Ti Yiè nYesu bè nàké memme kédeè, kè Kuyie nhò tùóté, kédekenè keñkè, kòo kari Kuyie mbakù you.

20 Kè Yesu tancòumbèe kote tipùtì timou kénnaante Tináaṣààtì, kè ti Yiè mbè bonè, kè bè dǝdǝri tidiyeti, kè dè benkù bè nàà ntì túmè timómmanti.]

Bibiri Kuyie Nnààntì Pátírì
The Holy Bible in the Ditammari language of Benin

copyright © 2001 SIM International

Language: Ditammari

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-05-31

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 31 Aug 2023

5e2d0f12-f1d8-567b-bf98-cf1de4599d16